

Nepriklausoma

Lietuva

LITUANIE INDEPENDENTE • INDEPENDENT LITHUANIA • WEEKLY

Nr. 13 1982 KOVO – MARCH 31 d.

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

7722 GEORGE ST., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4 30 c.

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

LORDŲ RŪMAI ATIDUODA KONSTITUCIJĄ KANADAI

Kanados Konstitucija, su Teisių Čarterio papildymu, yra priimta Britanijos Lordų Rūmuose. Balandžio 17 d. karalienė Elzbieta II atvyks į Kanados sostinę Ottawą formaliai atiduoti Konstituciją Kanadai.

BREŽNEV'AS SIEKIA SUARTETI SU KINIJA

Iš Maskvos pranešama, kad Sov. Sąjungos prezidentas Brežnev'as netipingai taikingoje kalboje kvietė pagerinti santykius su Kinija ir greičiau išspręsti pasienio ginčą.

Brežnev'as pareiškė, kad Sov. Sąjunga yra "pasiruošusi bet kokiui momentui" vėl pradėti derybas dėl pasienio. Jos buvo nutrukusios 1978 m.

Iš jo kalbos nepaaiškėjo, ar jis sutiktų dalinai ar ir pilnai su Kinijos teritoriniais reikalavimais. Kinijos rubežius su Sov. Sąjunga siekia 4,500 mylių ilgio. Kinija reikalauja 386.000 kvadratinų mylių ploto, kurį buvo jėga aneksavusi Rusijos imperija 19 a., Kiniją valdant dinastijai.

Brežnev'as iš savo pusės pasigerino Kinijai, pabrėždamas, kad ji išlaikusi "socialistinę sistemą", ir kad Sov. Sąjunga visuoamei pripažino, kad Taiwanas yra Kinijos dalis, o ne atskira valstybė. /Kodėl tada Rytų ir Vakarų Vokietija, pav., nelaikoma sovietų viena valstybė?...

Diplomatai spėja, kad ši Brežnev'o kalba reiškia, jog Kremlius darys rimtas pastangas išnaudoti dabartinį nesklaidumą tarp Kinijos ir JAV-bių dėl ginklų pardavimo Taiwanui.

NICARAGUA SIŪLO TAIKOS PLANĄ

Nicaraguos karinės vyriausybės vad. Daniel Ortega atvyko į New Yorką ir kreipėsi į Jungtinių Tautų Saugumo Komisiją su Taikos Planu Centrinei Amerikai.

Sandinistų vyriausybė paprašė specialios Komisijos sesijos aptarti, kaip ji kad pavadino "netrukus įvyksiančią" JAV invaziją.

Sandinistų vad. atvyko į New Yorką po to, kai Meksika pranešė apie JAV ir Nicaraguos planuojamą susitikimą Meksikos mieste aptarti nesklaidumus.

Managuos nepriklausomas laikraštis La Pensa atsiskleidė išleisti vienos dienos laidą, nes vyriausybė išcenzūravo 60% pirmojo puslapio straipsnių.

APVOGTI JAPONIJOS MOKSLININKAI

Taikomosios atominės energijos mokslininkų pasitarime dalyvavo 4 japonų mokslininkai, kurie lankėsi Maskvoje. Jie vyko iš Leningrado į Maskvą traukiniu. Pasirinkę vieną vagono kambarėlį, paprašė raktų ir tikėjosi ramiai praleisti 600 mylių kelionę. Tačiau, Sovietų čekistai pro durų apacią prileido atatinkamų durų, kurios stipriai užmigdė mokslininkus.

Pabudę pasigedo savo dokumentų, elektroninių įrengimų brėžinių, pasų, pinigų ir kt.

Pasiskundus policijai, netikėtiniu greitumu buvo "surasti" per langą išmesti pasai ir vizos. Visa kita dingio be žinios, sugestijonuojančios nukentėjusiems, kad kažkokie gruziniai vagys dažnai apvaginėja traukinių keleivius... Japonai tuo nepatikėjo.

SOVIETAI IŠNAUDOJA ANGOLĄ

Angolos gyventojų nepasitenkinimas sovietų patarėjais, kurių yra apie 1500, vis auga. Angolos vyriausybės taraučiai privčiai skundžiasi dėl sovietų arogantiškos nelankstumo ir "giobėjiskumo", kuris gal akivaizdžiausiai pasireiškia žvėrininkystės srityje - labiausiai matomoje jų veikloje.

Angolos vandenys nuo seno pasižymėjo dideliu žuviniumu, tačiau Angoloje dabar nėra trūksti žuvies. Sovietų laivai-fabrikai matomi pakrantėse, susemia angoliečių žvejų žuvis.

Bandant pristabdyti Sovietų godumą, Angola peržiūrėjo praeitų metų žūklės susitarimus su Maskva. Vyriausybė išpėjo Sovietų žvejybos laivą už taisyklių nesilaikymą. "Mūsų vandenyne yra pilna žuvų, bet kiek jos dabar kainuoja turguje!" - pastebėjo oficialiai pilotas, kuris dirba Angolos Žvejybos Ministerijoje, - "ir mes žinome, kodėl!"...

Angola turi visas galimybes tapti vienu turtingiausiu Afrikos kraštu. Alyva, deimantai, geležis ir varis, didžiulės žemės ūkio galimybės sudaro jos turtus.

Pagrindinė problema - 1.600 km. ilgio rubežius su Namibia, kur vyksta sukilėlių teroras ir iš kur pakartotinai vykdomi išiveržimai į Angolą.

Šiuo metu apie 15.000 Kubos karių užima įvairias karines pozicijas, saugoja kelius ir treniruoja angoliekus.

Taip pat yra apie 3.000 kubiečių civilių. Jie daugiausiai organizuoja ir apmoko angoliečius švietimo bei sveikatos tarnybai.

"COLUMBIA" GRĮŽO Į ŽEMĘ

Meksikos dykumų vėjai privertė erdvėlaivį-laboratoriją "Columbia" atidėti savo grįžimą į žemę 22 valandom.

Mokslininkai įvertina šių skrydžių ir užduočių atlikimą pažymėtinais gerai. Astronautai buvo varginami "jūrų ligos", komunikacijos sutrikimų, tačiau entuziastingai užgyrė 100 mil. dolerių vertės robotinę ranką. Ją suprojektavo ir pastatė Kanados specialistai, priklausantys "National Research Council of Canada" ir "Spar Aerospace Ltd".

Šios "fantastiškos" - kaip astronautas Fullerton apibūdino - rankos išbandymas buvo pagrindinis tikslas trečiojo "Columbia" skrydžio.

Abu astronautai, Fullerton ir Lousma erdvių laboratorijoje išbuvo 8 dienas. Aštuntoji, netikėtai pridėta skraidymo diena atnešė ir juos apstulbinantį siurprizą - ypatingai stiprius saulės ugnies liežuvių išsiveržimus /"solar flares"/.

Nusiėjo laimingai. Astronautai jaučiasi gerai.

NUOSTOLINGAS MASINIS IŠVYKIMAS

Per paskutinius 3 metus iš Quebec'o provincijos oficialiai išsikėlė 28-ųjų didžiųjų korporacijų pagrindiniai centrai.

Pagrindinė to priežastis /jau dabar nebe vien Tilden kompanijos prezidento oficialiai skelbiami/ aukšti mokesčiai egzekutyvams, priverstinis vaikų mokymas prancūzų mokyklose ir Quebec'o provincijos "neaiški politinė ateitis".

Egzodo studijas ir išvadas pravedė ir paskelbė "Le Conseil du patronat", kurių pagrindiniai aukštieji taraučiai P. Cote ir G. Dufour pasisakė Montrealeio dienraščiuose, kad jie pasiryžo rezultatus paskelbti viešai, kaip sako "rizikuodami išprovokuoti nepalankias reakcijas". Jie yra įsitikinę, kad problema turi būti išspręsta netrukus ir stengiamasi išlaikyti kompanijų centrus.

1978 m. Montrealyje buvo 108 didžiųjų kompanijų centrai. Iš jų išsikėlė 28%-26%.

Nuo 1979 m. 629 įvairaus dydžio kompanijos išsikėlė; 72% jų į Ontario provinciją.

Per tą patį laiką į Quebec'ą atsikėlė 237 kompanijos, daugiausia iš Ontario provincijos.

PQ POPULIARUMAS MENKĖJA

Pagal praveistus paklausinėjimus su 1.087 kvebekiečiais sausio 14-18 d. d., pa-

Erdvėlaivis COLUMBIA, tuojau pat po nusiėlimo

VERBŲ PUCKŠTĖ SVEIKINA PAVASARĮ - /iš VAIVORYKŠTĖS parodos Montrealyje/

aiškėjo, kad PQ populiarumas menkėja.

Tokios pat rūšies apklausinėme 1981 m. rugsėjo mėn. provincinė vyriausybė patenkintų buvo 65%, o dabar 1982 m. sausio mėn. - tik 39%.

77%, įskaitant 73%, kurių pirmoji kalba yra prancūzų, pasisakė, jog svarbu, kad Quebec'as pasilikėtų Kanados provincija.

Rene Levesques sako, kad jis apklausinėjimų rezultatais esąs nepatenkintas, bet ir nenustebeš, nes apklausinėjimais buvo daromi sausio mėnesį, kuomet "visi yra prislėgtos nuotaikos, baigiantis šventėms" ir dar tebevykstant susisiekimo streikui.

LIETUVIŲ RAŠYTOJŲ DRAUGIJAI - 50 METŲ

Siais metais sueina 50 metų nuo Lietuvių Rašytojų Draugijos įsisteigimo, kurios iniciatoriai buvo Balys Sruoga, V. Mykolaitis-Putinas ir kiti literatūros profesoriai Kaune, Vytauto Didžioje Universitete.

Pirmasis Draugijos pirmininkas buvo rašytojas Ignas Šeinius.

1948 m. Draugija buvo atgaivinta rašytojo Jono Aisčio JAV-se ir dabar veikia su valdyba Los Angeles mieste.

ŠIAURĖS PABALTIO KRAŠTAI NORI BŪTI LAISVI NUO BRANDUOLINIŲ GINKLŲ

Švedijos Lietuvių Bendruomenė per estų politiniams kaliniams šelpiti komitetą iš Estijos gavo labai įdomų dokumentą, kuris buvo sudarytas okupuotose Pabaltijo kraštuose ir skirtas Šiaurės Europos valstybių vyriausybėms.

Jame reikalaujama į dabar galvojamą Šiaurės Europoje steigti nuo branduolinių ginklų laisvą zoną įjungti ir Lietuvą, Latviją bei Estiją. Dokumentas parašytas estų kalba ir jau išverstas į anglų. Dokumentą pasirašė 38 asmenys. Tarp jų yra ir dešimt lietuvių parašų.

Estų, latvių ir lietuvių atstovai šį dokumentą vasario pradžioje įteikė Švedijos vyriausybei ir Sovietų Sąjungos, Islandijos, Norvegijos, Danijos bei Suomijos ambasadoms.

PARŪPO LIETUVAITĖ PLAUKIKĖ

Australijoje garsėja lietuaitė plaukikė TABATA ANDRIŪNAITĖ. Žymiausieji Australijos treneriai jai pranašauja pasaulinės plaukimo čempionės vietą olimpiadoje. Ji yra 12 m. amžiaus, turi jau 6 N.S.W. valstijos plaukimo rekordus. Australijos pirmenybėse ji laimėjo 5 medalius. Jos treneris tvirtina, kad ateinančių metų Olimpiadai ji be abejonės būsimanti išrinkta dalyvauti.

Sov. Sąjunga tačiau bando ir čia įkišti savo ilgus pirštus: jeigu ji nebūtų išrinkta, tai siūlo jai apmokėti visas išlaidas, kad Los Angeles reprezentuotų Sov. Sąjungą! Kitaip sakant, bando papirkinėjimais pateisinti savo tarptautiniai nelegalų įstatymą, kurį išleido prieš porą metų. Pagal jį - piliečiai skaitomi ir tie žmonės, kurie yra gimę svetimoje valstybėje ir net mišrioje šeimoje. Šiuo atveju Tabatos tėvas yra lietuvis, motina vokiečių. Abu tėvai aktyviai dalyvauja lietuvių gyvenime ir įvairiopais būdais daro viską, kad duktė gautų geriausias mokslo ir treniruočių sąlygas.

/Skelbia "Mūsų Pastogė"/

"NL" LAIMĖJO 100,000 DOL. LOTERIJOJE!

(Pirmo Balandžio (uokai))

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS NL SPAUDOS BENDROVĖ.
Redaguoja REDAKCINĖ KOLEGIJA
Telefonas: (514) 366-6220

Second Class Mail. Registration No. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, C.P. Published by the Independent Lithuanian
Publishing Co. at 7722 George St., LaSalle, P.Q. H8P 1C4

Metinė prenumeratorų kaina Kanadoje — \$ 14.00
Visur kitur — \$ 15.00 Rėmėjo — \$ 20.00

P.S. Rendrairbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožūra, grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

Naujas Liudijimas

IŠ dr. KAZIO ĖRINGIO PRANEŠIMO

VASARIO 16-tos DIENOS PROGA TORONTE
/ tęsinys /

Antroji Sovietų okupacija pareikalavo nepalyginamai daugiau aukų, negu pirmoji. Nurodoma, kad tuomet iš-tremta į Sibirą ar iškelta bei pasitraukė kitur į Rusiją apie 350 tūkstančių žmonių, kurių žymi dalis žuvo / apie 260 tūkstančių/. Bendrai, 1945-1959 m. /iki pirmojo gyventojų surašymo/ laikotarpyje Lietuva neteko maždaug 400 tūkstančių gyventojų, įskaitant tremtinius. Skirtumą tarp šio ir tremtinių skaičiaus /400-350 = 50 tūkstančių/ sudaro žuvę partizanai ir kareiviai. Pridėjus apie 90 tūkstančių emigravusių į Lenkiją, 64 tūkstančius pasitraukusių į Vakarų ir 105 tūkstančius pasitraukusių iš Klaipėdos krašto, mes matome, kad dėl antrosios Sovietų okupacijos Lietuva 1944-1959 metų laikotarpyje neteko net 659 tūkstančių gyventojų. Vokiečių naciai ir Wehrmachtas /pagal žydų spaudą / atsakingi už išžudytų 220 tūkstančių Lietuvos žydų, neskaitant 1939-40 m. atbėgusių iš Lenkijos. Tai žuvę ištremtieji kankiniai ir protesto vardan pasitraukę iš Lietuvos.

Visuomet paėmus, sustabdžius Lietuvos suvereniteto vykdymą dėl Sovietų okupacijos ir kare su Vokietija komunistų ir nacių žiaurumo Lietuva neteko apie 880 tūkst. tūkstančių piliečių. Tai tik apytiksliai ir nepilni žmonių praradimo duomenys. Tai žuvę ir nužudyti ištremtieji kankiniai ir protesto vardan pasitraukę iš Lietuvos. Argi galima tokia šalį vadinti laiminga Tėvyne, dargi socialistinė, kuri šitaip terioja piliečius?

Nepriklausoma Lietuva daugumai jų būtų užtikrinusi gyvenimą ir apsaugą tėvynėje. Štai kur neįkainojama Lietuvos valstybinio suvereniteto vertė, kuri nepareikalavo nei tūkstantosios dalies aukų ir kančių ir kuri tik pareikalavo 1923 metais sušaudyti keturis tėvynės išdavikus, Sovietų 5-tosios kolonos statytojus. Šiandien mums dera prisiminti karo laikų jaunosios kartos prasmingai žuvusius ir lavonų duoklę okupantams. Tai 1941 metų birželio sukilime už Lietuvos nepriklausomybę žuvusieji, žuvę neteisėtai mobilizuoti į Vokietijos Wehrmachto pagalbinis dalinius ir tiesiog į Sovietų Armijos veikiančias fronto dalis, žuvę Lietuvos partizanai, kurie remdami 1939 metų Lietuvos neutralumo įstatymu ir Hagos konvencijos 52 straipsniu, atsisakė eiti į okupanto Armiją ir žūti už jo interesus. Sovietai trypdami tarptautinę teisę mobilizavo lietuvius į Armiją, o atsakiusius paklusti ir pabėgusius iš Armijos pradėjo fiziškai naikinti ir tuo sukėlė neregėtą žiaurumo partizaninį karą, užsitęsusių net 8-nerius metus. Deja, visi mes, gyvieji ir žuvusieji, esame aukos, nes nepatyrėme tikrųjų mums priklausantių vertybių.

Šia iškilminga proga, ryšiumi su aukščiau paliestu žiauriu klausimu, būtina pabrėžti, kad Lietuvos, lygiai kaip Latvijos ir Estijos okupacija, įvykdyta Sovietų Sąjungos, nėra pripažinta tarptautinės teisės ir todėl juridiskai šių kraštų gyventojai netapo Sovietų Sąjungos piliečiais, nes jų pilietybė liko nepakeista. Todėl Lietuvos, Latvijos ir Estijos diplomatinė ir konsularinė atstovybių išduoti pasai yra pripažįstami. Taip yra todėl, kad joks tarptautinės reikšmės aktas nebuvo padarytas, pripažįstantis Lietuvos, Latvijos ir Estijos valstybių panaikinimą ir jokia sutartis nebuvo sudaryta, kuri būtų sankcionavusi šių valstybių išnykimą, valstybių kaip subjekto, kuris gali turėti teisių ir gali priimti pareigų.

Taigi, kol taikos sutartis nenustatė Lietuvos, Latvijos ir Estijos likimo, šių valstybių gyventojai, pagal tarptautinę teisę turi šių valstybių pilietybę. Sužinokamai su Hagos konvencijos 52-ju straipsniu jie negali būti imami nei į okupuojančios kariuomenės kariuomenę, nei panaudojami karo reikalam prieš trečiąją valsybę arba jų sąjungą.

Vienok Sovietų Sąjunga vienašališkai laužydama tarptautinę teisę, Pabaltijos valstybių 1940 metų okupaciją pavadino išlaisvinimu, o įtakos sferų su nacistine Vokietija Pabaltijyje pasidalinimą ir Suvalkijos pirkimą iš Hitlerio už 7.5 milijonus aukso dolerių arba 31.5 milijonų reichsmarkių, vieną aštuntadalį atsiskaitant nerūdyjaisiais metalais, pavadino laisvanorišku šių valstybių prisijungimu prie Sovietų Sąjungos.

Tuo pagrindu Sovietai varu įvarė žymią dalį jaunimo į Armiją mirti už okupanto interesus, visiškai nušalinami kareivius nuo karinės technikos. Šis patrankų mėsos telkimo smurtas yra vienas iš labai sunkių okupantų nusikaltimų aneksuotų Pabaltijos valstybių gyventojų atžvilgiu ir neprarado svarbos dabar.

Pažymėtina, kad okupantas yra nusistatęs gali mai gausiau panaudoti pabaltiečius, ypač lietuvius, Armijoje ir dabartiniuose Sovietų karinės agresijos aktuose. Taip buvo 1968 m. Čekoslovakijos tragedijos metu, taip yra Afganistane, taip yra Lenkijoje, nes čia ypač reikėjo kariškų smurtininkų, mokančių lenkų kalbą, kurių Lietuvoje kaip tik ir galima rasti.

Taigi, brangindami Lietuvos nepriklausomybės iškovojimus ir švęsdami visiems mums brangią šventę, turime išsipareigoję konkrečiai veikti Amerikos, Kanados ir kitų kraštų vyriausybių diplomatiniais kanalais, kad laužydami tarptautinę teisę Sovietai nevarytų į grobikiškus karus ir diversijų veiksmus prieš kitas valstybes okupuotų Pabaltijos valstybių jaunimo ir jų gyventojų.

Tai savivališka Sovietų prievarta, išsiimokslinusių ir giliai suvokiančių save pavergtų tautų išniekinimo sistemos dalis.

Tautos išniekinimo veiksmų sąrašas yra labai ilgas Be jau minėtų veiksmų, šiandien pasitenkinsime dar paliesti tik keletą iš jų.

Vienas iš labai būdingų Sovietams pavergtų tautų niekinimo būdų filosofijoje, politikoje, ideologijoje ir praktikoje yra tautiško nuvertinimas. Monarchistinės rusijos grūvėsiuose gimė žiauriausia sovietiško socialkolinializmo forma. Tai atžagareiviška, didžiosios tautos prievartinė valdymo ir pavergimo sistema, kuri nuvertinama tautiškumą, į pirmą vietą melagingai iškelis ateivio socialistinį "geraširdiškumą" /kabutėse/, visaip liaupsint kosmopolitizmą, išpuosťą internacionalizmo vėliavomis.

Nemažiau svarbu, kad užplūdę okupuotus kraštus, kolonistai kuria savo idealą - internacionalinius miestus ir ruošia lietuviams, kaip ir visoms jų valdomoms tautoms, kapus. Gyvenimas internacionaliniame mieste mažai tautai reiškia gyventi kitataučių ne tik fiziniame apsuptyje, bet ir sferoje jų kalbos. Taip yra Vilniuje, Klaipėdoje, Sniečkųje /Tilžėje/ ir dalinai kitur.

Taigi, mažą lietuvių tautą nebepali gyventi tautinės daugumos gyvenimo, ji verčiama egzistuoti kaip tautinė mažuma ir ilgainiui žūti. Susidaro sąlygos, kuriose mažos tautos daugumą parazičiuoja didžiosios tautos mažuma, turinti pretenziją nuvertinti ir išstumti lietuvių kalbą, geriausiu atveju, ją paversti mažareikšme. /b.d./

LAIKAS NEDIRBA SOVIETŲ NAUDAI

Sovietai bei jų pavergti kraštai šiuo metu yra skolingi Vakarų kapitalistams virš 110 milijonų dolerių. Vientik pati Rusija yra skolinga virš 60 milijonų ir dabar prašo Vokietijos jai paskolinti dar 140 milijonų dolerių.

Be to, Amerika jau kuris laikas stato Rusijai fabriką, galėsiančią per metus pagaminti apie 30.000 žemės ūkio kombainų. Fabriko kreditai — apie 300 milijonų dolerių.

Iš šios rūšies mašinų bei jų dalių, sovietai nesunkiai pasigamina ir transporto priemonių kariniams reikalam.

Sovietai, žinoma, visada galvojo, kad jie gali skolas atmokėti, parduodami aukso tiek, kiek reikia. Pasirodo taip nėra. Juo daugiau aukso atsiranda pardavimui, tuo žemiau krinta jo kaina. Nukritusi kaina nuvertina ir didžiausius aukso rezervus. Dėl tos

tad priežasties sovietai jau revoliucijos laiku skolino pinigų — svetimą valiutą — iš kapitalistinių kraštų, kurie savo keliu tikisi iš to pelno.

Paskolą sovietai imanebūtinai doleriais, bet dažniausia mašinomis bei naujausiais technologiniais gaminiais Tokių paskolų dėka sovietai nuo 1917 m. iki dabar yra sukūrę visą savo didelę pramonę. Iš to ir "socialistinė pažanga". Tokiu ir panašiu būdu yra sukurta pramonė ir visose kitose sovietų pavergtose šalyse (ir Lietuvoje).

Sovietai už gautas paskolas turi atsilyginti įvairiai, bet svarbiausia — pagamintomis prekėmis, kaip traktoriai ar automobiliai, ar kas kita. Pavergtų kraštų pramonė irgi dirba išsijuosusi, kad tik greičiau atmokėtų skolas ir vėl galėtų skolinti dar didesnes sumas.

Iš pradžių toks biznis sovietams ėjosi neblogai. Stalinas sugebėjo versti žmones mažai valgyti, menkai vilkėti, skursti, bet užtat sutaupyti daug pinigų mokėti skoloms bei jų procentams. Kruščiovas-Brežnevas tiek tuo bizniu džiaugėsi, kad žadėjo pralenkti net pačią Ameriką. Kas metal vis kėlė ir kėlė gamybos normas, tikėdamiesi vis didėjančio pelno, tačiau reikalai pradėjo eiti nebe taip gerai, kai sovietų ir jų pavergtų kraštų pagamintos prekės pasiekė pasaulio rinką. Pasirodo, nekas nenori pirkti sovietinių prekių, nes jų kokybė, nežiūrint didžiausios pasigyrimo propagandos, vistiktai yra labai žema. Jei prekes ima atsilikę Azijos ar Afrikos kraštai — tai jie mažai moka.

Tokiu būdu sovietai ir jų pavergti kraštai negali Vakarų kapitalistams atsimokėti skolų nė jų procentų. Netik negali atsimokėti, bet prašo dar didesnių paskolų. Blogai ir kapitalistams. Vos — ne vos išgelbėjo Lenkiją nuo paskelbimo jos bankroto. Jei, sakysime, paskelbtų sovietus

ir jų pavergtas tautas subankrutavusias, tai pražūtų kapitalistų paskolinti kapitalai... Norint nenorint tenka gelbėti sovietų imperiją. Kaip gelbėti?

Sovietai tuo ir naudojasi. "Newsweek" žurnalas (sausio 18 laida) visa tai vadina "Rusijos parasitizmu" — "Rusijos parazitizmu". Ir tikrai. Net sovietų "milžiniškas apsiginklavinimas", įvykęs pastaraisiais metais, yra paretas tuo parazitizmu. Ši tokiu būdu išgauta technologija sovietai netik sukūrė didelę pramonę, bet apsirūpino naujoviškiausiu laivynu, aviacija, raketomis ir joms nutaikiyti moksliausiasias Amerikos instrumentais. Visatam toliau vystyti dabar mėgina užkirsti prez. R. Reaganas, bet ar užkirs?

S. Šetkus

Kodėl šie žmonės Kanadoje yra labiausiai ieškomųjų sąraše?

Yra darbų Kanadoje, kurių niekas negali atlikti, nes trūksta paruoštų žmonių. Technologija daro greitesnę pažangą, nei kairuri pramonė. Įeigu Kanada nori išlaikyti konkurenciją tarptautinėse rinkose, turi prisitaikyti prie naujų įdarbinimo reikalavimų.

Mūsų viltis yra jauni kanadiečiai, kuriuos reikia informuoti apie galimybes naujų specialybių bei technologijų srityje.

Įdarbinimo ir imigracijos ministerijoje esame pagelbėję šimtams tūkstančių jaunuolių rasti pasirinkimo galimybes, kurių jie nežinojo.

Federalinės vyriausybės programos padeda juos taip paruošti, kad jie galėtų pasinaudoti esamomis galimybėmis. Tai daroma finansiškai remiant institucijas ir kolegijas. Kanadiečiai mokyklų

klasėse yra mokomi pirmųjų dalykų. Ir taip visi lankantieji specialius profesinius kursus vienokiu ar kitokiu būdu gauna federacinės vyriausybės paramą.

Tai padeda žmonėms rasti tinkamą darbą, o pramonei — tinkamus žmones. Visa tai padeda Kanadai gyvuoti.

Norintieji gauti knygėlę

"AR WE READY TO CHANGE?"

terašo: "CHANGE" Ottawa, Ontario K1A 0J9

Vardas ir pavardė _____

Adresas _____

PADEDAKAM KANADAI GYVUOTI

Employment and
Immigration Canada
Lloyd Axworthy, Minister

Emploi et
Immigration Canada
Lloyd Axworthy, Ministre

Canada

OTTAWOS R.K. MISIJA

ALBINAS VILNIŠKIS

/ tęsinys /

Tretysis:

Tretysis laikotarpis prasidėjo 1954 m. balandžio mėn. 1 dieną ir tęsėsi iki šiol.

Kun. Dr. V. Skilandžiūnui šis paskyrimas buvo pirmosios nuolatinės vikaro pareigos išėvijoje. Neįprastos šiam krašte pastoracinio darbo sąlygos ta prasme, kad naujokui tenka derintis prie esamų papročių, įpročių, normų, be to, ne gimtąja kalba pamokslai tikriausiai sunkino pirmuosius žingsnius. O kur dar lietuvių reikalams kapeliono pareigos? Neturėję ilgą laiką nuolatinio kunigo vietoje, išivaizdavome, kad jis yra išimtinai mūsų reikalams. Kaip tais pirmaisiais mėnesiais jam pavyko tuos visus reikalus ir viską ištesėti — tik jis vienas tegali į tai atsakyti. Anksčiau pridėtoje lentelėje matyti, kad jo darbas saviems tautiečiams buvo gana našus. Per pirmuosius metus buvo aplankyti veik visi Ottawoje gyvenantieji tautiečiai. Lankydavo drauge su B-nės p-ku Paškevičium ir dažniausiai pėsti. Tuo metu tik vienas, kitas tautietis pradėjo įsigyti automobilį. Pagaliau ir pats kunigas savo giminių padedamas, įsigyja mašiną. Nuo tada ir Apylinkės V-ba labai dažnai pasinaudoja ta priemone pamiršdamą kartais, kad savininkas dėlto turi išlaidų.

Ir taip kun. Viktoras jau yra išbuvęs mūsų nedidukės B-nės dvasiniu vadovu — kapelionu jau beveik pilnus 28 metus.

Prisiminkime kai ką ir šio laikotarpio. 1955 m. prieš Kalėdas, kelių iniciatorių pastangomis sumanyta įteikti kun. Viktorui švenčių proga dovanėlę. Surinkta tam tikslui apie 100 dolerių. Priėmęs tą jam netikėtą dovaną, kun. Viktoras didžiai sujaudintas paprašo Apyl. V-bos P-ką parūpinti visos B-nės vaikučiams (jų būta apie 23) šventėms kalėdinių dovanėlių; už jas apmoka tais gautais pinigais, drauge su Kalėdų Seneliu (B-nės p-ku Paškevičium) aplanko visus vaikučius, suteikiant jiems tyro Šv. Kalėdų džiaugsmo.

Bendruomeniškas gyvenimas ilgainiui įgauna tam tikrą rutiną. Kada viskas palyginti sklandžiai įvyksta, daug kam iš mūsų ima atrodyti, kad taip ir turi būti, kad viskas lyg savaime pasidaro ar keno nors kito turi būti padaryta. Lankytojų skaičius lietuviškose pamaldose ima svyruoti su tendencija mažėti. Rinkliavos bažnyčioje beduoda nuo kelių iki keliolikos dolerių, kurių ima nebeužtekti būtiniausiomis išlaidoms. Ima bręsti savotiška krizė.

1957 metų rugsėjo 29 dieną atskirų lietuviškų pamaldų neturėta. Po bendrų su kanadiečiais Šv. Brigitos bažnyčioje pamaldų, kun. Viktoras paprašo lietuvių susirinkti parapijos salėn. Dalyvauja vienuolika asmenų. Kunigas susirinkusius painformuoja, kaip busi daroma ateity, būtent:

... "Atskirų lietuviškų pamaldų nebūsią; prireikus jo patarnavimų — jis surandamas Šv. Brigitos parapijoje. Rūpinimasis lietuviškais reikalais esą ne vien jo pareiga, bet ir pasauliečių. ...

Tas žodis iš Jo pusės buvo išlaikytas iki 1960 metų sausio 31 dienos. Tuo metu "Tėviškos Žiburio" tilpo kun. Viktoro pasirašytas skelbimas, kad "Pirmosios lietuviškos pamaldos įvyksta 1960. I. 31 d. 12 val. Šv. Brigitos parapijos salėje".

Nuo to laiko iki šiol viskas rieda palyginti darniai ir gražiai. Atrodo, kad mes visi savotiškai subrendome ir tokie dalykai daugiau ir norint, negalėtų pasikartoti.

1958 ir 59 metais svarbesnių parengimų metu vistiek turėta lietuviškas pamaldas, pasikvietus iš kitur svečių — kunigą.

Kaimynystėje, PEMBROKE, lietuviai išgirde, kad Ottawa turi lietuvių kunigą, prašo jį, kad ir juos globotų ir karis nuo karto aplankytų. Kun. Viktoras sutinka ir kelerius metus, kada tik galėdamas, lanko ir juos. Šiuo metu Pembroke Liet. B-nė yra labai sumažėjusi, tebėra seniūnija.

Tautiečių lankymas ligoainėse rūpestingai vykdomas. Pradžioje tokių lankymų kunigas darė drauge su B-nės Pirmininku. Yra pasitaikę anksčiau ir gana dažniau, kad koks nors įžymesnis tautietis iš bent kurio pasaulio krašto pravažiuojant užsuka ir Ottawos aukų rinkimo ar panašiu reikalu. Dėl laiko stokos negalėdamas pasimatyti su B-nės P-ku, apsilanko tik pas kun. Viktorą. Apie tokių apsilankymų retai kada sužino B-nės V-ba. Kun. Viktoras tokiu atveju įteikia tikrai savąją auką ir tuo viskas baigiasi. Jei kada B-nės V-bai pavyksta laiku patirti apie panašų įvykį, tada šiek tiek gali sutaupyti ir mūsų kunigas. Kaip pavyzdys — kreipimasis aukų rinkimo reikalu lietuvių koplyčios įrengimui Romoje 1970 metais. Nelaimės ištiktam tautiečiui, jei renkama savųjų tarpe aukos, mūsų kunigo duosnumas pirmąja (1969m.).

Kun. Viktoro iniciatyva buvo surengta vasaros metu bendra iškyla Ottawos ir Pembroke lietuviams net tris kartus.

Kun. Viktorui teko pabūvoti per šį laikotarpį bent keliose šios Ottawos arkivyskupijos parapijose. Vikaru — OUR LADY OF PERPETUAL HELP, Šv. TERESĖS ir Šv. BRIGITOS parapijose. Klebonu — St. MICHAEL, FITZROY HARBOUR vietovėje. Generaliniu Vikaru, atsiet dekanu — SOUTH MARCH parapijoje ir Administratorium — HOLY ROSARY parapijoje Ottawoje. Po to, Arkivyskupija duoda jam SABATICAL LEAVE studijuoti specialų kursą Ottawos U-te, kurį sėkmingai baigęs, kun. Viktoras gauna paskyrimą OTTAWA — CARLETON rajono kalėjimų vyr. kapelionu (Regional Coordinating R. C. CHAPLAIN) šioms pataisos ir rehabilitacijos institucijoms:

- Rideau Correctional Centre ADULT TRAINING CENTRE,
- BURRITS RAPIDS,
- PERTH JAIL ir
- OTTAWA — CARLETON Regional DETENTION.

Kun. Viktoras būvdamas bent keliose parapijose, Lietuviškojo Ambasadoriaus pareigas atlikdavo su kaupu. Tokios parapijos būdavo gerai painformuotos apie mūsų Tautos tragediją, apie Lietuvą bendrai ir apie jos vargus ir kančias. /bus daugiau/

1963 m. rugsėjo 15 d., prie Constance Bay bažnytelės, kur buvo nukeltas kun. V. Skilandžiūnas /Fitzroy Harbour par/

ORIONO ŽVAIGŽDYNAS IR ŽIEMOS IŠDAIGOS P. INDREIKA

Neseniai Berkly universiteto astronomijos prof. Charles Towner su savo asistentais pirmą kartą pakilo specialiu lėktuvu virš Ramiojo vandenyno į 41,450 pėdų aukštį oriono žvaigždyno paslaptį. Lėktuve — observatorijoje yra įrengti moderniausi instrumentai: teleskopai, spektrometrai, kompiuteriai ir kiti patogumai atlikti dangaus kūnų stebėjimus ir jų tyrinėjimus. Šis specialiai statytas lėktuvas priklauso Išorinės Erdvės tyrinėjimų centrui "Ames" agentūrai ir yra vienas toks lėktuvas visame pasaulyje, kuris pakrikštytas vardu — Starlifter - C 141, Gerard P. Kuiper, kuris mirė prieš 10 m. išgarsėjęs mėnulio tyrinėjimais.

Prof. Ch. Towner yra sukūręs teoriją, kad Oriono žvaigždynas yra pirmutinis šaltinis iš kurio yra gimusios visos žvaigždės ir toks procesas tebevyksta ir dabar. Jis savo vardą — Didysis Medžiotojas yra gavęs iš graikų mitologijos. Lietuviai Oriono žvaigždyno gražiausias ir šviesiausias žvaigždės pavadino septynių šienpiuvių vardu, kurios atrodo susirikiavusios kaip šienpiuviai pradalgiausė. Tarp tų šienpiuvių pastebima kintamo ryškumo žvaigždė, vadinama raudonoju milžinu ir daug difūzinių ūkų. Šie ūkai, anot prof. Ch. Towner, yra atitolę nuo mūsų žemės virš 1500 šviesmačių. Šviesmačiais matuojami astronominiai atstumai, kurie prilyginami 9,46 trilijonų km. Arčiausia nuo saulės žvaigždė randasi už 4,3 šv.m.

Naujų žvaigždžių atsiradimą galima susekti iš infra-raudonų spindulių spektro, kurį gali pagauti tik specialūs teleskopai. Spektras perleidžiamas per kompiute-

rius ir jį išanalizavę specialistai stengiasi atspėti jo atsiradimo paslaptį. Lengviausiai tokie žvaigždžių spektrai pagautami iš Oriono žvaigždyno, nes jo ūkuose tebevyksta naujų žvaigždžių gimimas.

Prof. Ch. Towner, darydamas įvairių dujų tyrinėjimus ir jų spektrus patyrė, kad atšaldžiussuskystėjančias neilijaus dujas ir pasilikus — 268,5° temperatūrą jos pradeda skleisti infra — raudonų spindulių spektrą, toki pat kaip Oriono žvaigždyno naujai gimstančios žvaigždės. Bet tokio spektro emisijos nuo žemės paviršiaus negalima pagauti, nes ją sugeria atmosferoje esantieji vandenys. Astronominės observatorijos lėktuvui pakilus į 41,459 pėdų aukštį (virš 200 km.) 99% buvo išvengta vandens garų įtakos, nes tokiam aukštyje stratosfera išimtinai sudaryta tik iš vandenilio ir helijaus dujų. Todėl spektrometrai sugavę iš Oriono žvaigždyno ateinančias bangas nustatė, kad infra — raudonų spindulių bangos kas sekundę išmetamos į visas puses 150 km. ilgio ir per valandą jos nuskrieja 350.000 km. kelią. Todėl lėktuvas, pakilęs 7:30 v. po pietų tegalėjo nusileisti tik 3:30 v. vidurnaktį, kada kompiuteriai ekranuose ėmė rodyti spektro linijas ir visa įgula pradėjo šaukti valio! Be ieškomo spektro buvo dar susekta, kad Oriono žvaigždyno randasi: amoniako, deguonies ir vandenilio molekulių, kurios ir sudaro pagrindą naujų žvaigždžių atsiradimui.

Surinkti daviniai dar ilgokai bus tyrinėjami laboratorijose, kol bus sudarytos išvados. Jų patvirtinimui vėl bus liepos mėnesį atliktas skridimas, kad sulyginus rastus davinius. Jau dabar daroma išvada, kad iš Oriono žvaigždyno yra kilusi mūsų žemė, saulė ir kitos žvaigždės bei planetos, kurios amžių siuntįje įgijo dabartinę išvaizdą ir formą.

Nurodoma, kad kovo 10 d. visos planetos bus susigrupavusios vienoje ekliptinėje linijoje ir balandžio 10 d. jos atsidsurs vienoje saulės pusėje. Toks planetų susigrupavimas atsitinka tik per 179 metus. Susikongravesios planetos vienoje saulės pusėje padidina savo traukos jėgą saulės paviršių, sukeldamos periodinius išsiveržimus, jos aktyvumą ir didesnę įtaką gamtos reiškinius. Saulės išsiveržimai arsiliepia į žemės magnetinį lauką, sukeliant šiaurės ašigalyje didžiules pašvaistes, oro pasikeitimus, vėjus ir audras. Planetų ir saulės traukos jėga, kartu sudėjus gali net sukelti kaikuriuose vietose žemės drebėjimus ir kitas nelaimes. Bet šie reiškiniai mokslininkų dar nėra gerai ištirti ir daugelio spėjimų jie rišami su šios žemės išdaigomis.

Tačiau saulė yra visų planetų sistemės centrinis dangaus kūnas, kuris nutolęs nuo mūsų žemės apie 150 mil. km., bet jos pulsavimai žinoma, atsiliepia į žemės atmosferą. Jų metu ištinka audrų, sniego kritulių ir t.t. Tokie pulsavimai kartojasi kas 11 metų, kada pasirodo didžiausias saulės aktyvumas — jai rodant savo energiją.

DAUGIAKULTŪRIZMAS

Mes gyvename drauge ... ir augame drauge!

"Multiculturalism Canada" per daugelį savo programų skatina jus puoselėti savo kultūrinę apraiską bei dalintis su kitais.

Tai darydami kanadiečiai gali geriau vienas kitą suprasti bei vertinti.

Gyvename drauge,
augame drauge,
dirbame drauge
šviesesnei visų
kanadiečių
ateičiai.

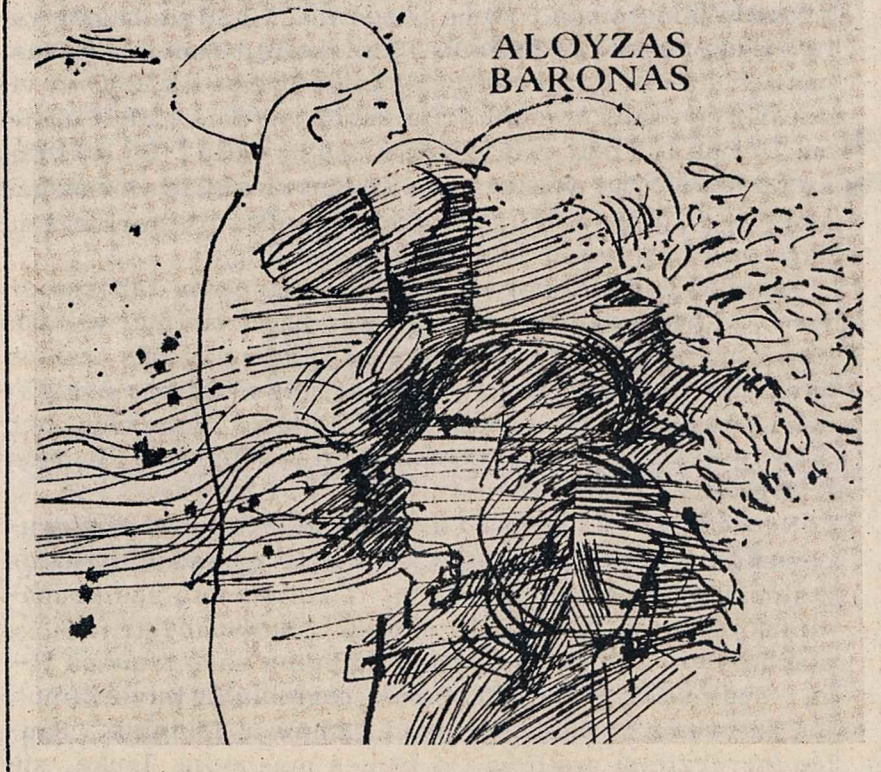
Multiculturalism
Canada

Multiculturalisme
Canada

Canada

TRISDEŠIMT ISTORIJŲ SUAUGUSIEMS

ALOYZAS BARONAS

TRISDEŠIMT ISTORIJŲ SUAUGUSIEMS, Aloyzas Baronas mirė 1980 m. rugsėjo 7 dieną. Novelės. 176 psl. Kaina \$ 8. 1981.

Viršelį ir aplanką Nijolės Palubinskienės.

Išleido Lietuviškos Knygos Klubas.

Šios knygos rankraštis autoriaus buvo atiduotas vienam kolegai peržiūrėti ir už metų atiduoti į spaudą.

Kaip žinome, Aloyzas Baronas mirė 1980 m. rugsėjo 7 dieną.

Novelės parašytos vaizdingai, suglaustai, gyvai. Jų įvairumą nusako ir pavadinimai: Taiki pora, Antklodė, Sargo liudijimas, Balandžio siėgas, Geri vaistai, Kiemo obelis, Vasarvietės giesmė, Žmonės ir angelai, Priekvaidis ir kt.

Iš: Aloyzas Baronas TRISDEŠIMT ISTORIJŲ SUAUGUSIEMS

PRIEKVAIŠA

Per vasarvietės miestelį nubėgo lietaus ir vėjo širmulys. Nestipriai, bet vėjui nulijo, ir lietus staiga vi-

sus sugrūdė į gausybę krautuvėlių, valgyklėlių ir barų. Buvo jau popietė, nebeatrodė, kad bus šilta, tačiau niekas per daug nesijaudino, čia buvo įvairių pramogų ir gali - mumų praleisti laiką ne tik prie ežero.

Kazys Medinis stovėjo krautuvėlės prieangyje ir laukė, kada nustos lyti. Jis rengėsi eiti į savo vasarnamį, kuris buvo miestelio pakrašty už poros mylių, bet tuo pačiu metu, nepaisydami lietaus, pro šalį praėjo Medinio pažįstamas jaunas chemikas su vyresniu vasarotoju, kepinį išvežiojo.

- Saugais nuo lietaus, - nusijuokė išvežiojojas.
- Tuoju nustos, - šyptelėjo Medinis, - bet kadangi aš medinis, tai man lietus nekenkia.

- Niekam nekenkia, - šypsojosi chemikas, - visi išdžiūna, bet šiaip ar taip, tokią dieną tik gerti arba kortomis lošti. Vykstam pas mus, ten rasim mano uošvį, seną karininką, mėgstantį lošti kortomis, tai visų palūksim, kol pragiedrės.

Medinis valandėlę galvojo. Namuose žmona su dvylikos ir trylikos metų mergaitėmis tikriausiai dabar grįžta iš paežerės. Berods, žadėjo važiuoti karuselėn, o iš ten, kaip paprastai, sustos kur nors valgyti. Kišenėje jis turėjo keliasdešimt dolerių, ir, lošiant mažomis sumomis pokerį, tokios sumos užteko. Pagaliau jis čia atvyko ilsėtis, o ne taupyti, todėl pasakė:

- Gerai.

Chemikas mažyte mašina nuvežė juos į savo vasarnamį. Ten susitiko pliką, nedidelio ūgio chemiko uošvį, kurį Medinis taip pat nebūtinai pažino, ir jie suėjo į vieną iš namukų. Chemikas sumaišė po stiklinę kažkokio saldžiariūgščio gėrimo, ir jie, pasitraukę staliuką į vidurį kambario, susėdo. Lauke dar kartais nubėgdavo basom kojom greitais lietus, kartais švystelėdavo nuoga saulė.

Sakoma, kad laikas greit bėga baliuose ar besikalbant su kokia mergina, kurią tu myli ar baigi išimylėti, bet kortininkai teigia, kad greičiausiai laukas bėga, lošiant kortomis.

Buvo šviesu, vėliau temo, atėjo naktis ir pagaliau pradėjo švisti. Nuo nemigos ir gėrimo vyrai buvo apsi - blaūsę. Išsigiedrijo, toli už nusitęsusių miško turėjo tekėti saulė.

Medinis pasikėlė. Jis buvo prasišokus palyginti nedaug, bet beveik visus iš turėtų keturiasdešimt septynių dolerių. Jie lošė mažomis sumomis, bet Mediniui labai nesisekė.

- Kadangi aš daugiausiai laimėjau, tai aš tave parvešiu namo, - pasakė karininkas, bet chemikas pridėjo, - ne, aš, aš jaunesnis.

Vasarvietė jau po truputį kėlėsi. Ejo iš motelių meškeriotojai, važiuojo pienininkai ir duonininkai. Medinis paglavojo, kad štai, aną kartą nedavė dešimt dolerių dukrai kažkokio rėksnio dainelių albumui, o dabar tiek daug pralose, bet vistiek netoli namų, atsisveikindamas chemiką, pasakė:

- Ačiū, kad pakvietėt. Maloniai praleidom laiką, bus

vienas atostogų atsiminimas.

- Mes šiek tiek tave apiplėšėm, bet kitą kartą atsi - loši, - nusijuokė nuvažiuodamas chemikas.

Medinis tyliai išlindo į vasarnamį, kad neprikeltų ki - tų, bet žmona jau laukė ir piktai nusijuokė:

-Nežinau, ką reikėjo daryti, kur ieškoti, pas gra - borį, policijoj ar ligoninėj.

- Nebuvo kaip paskambinti, kortom lošti užsikabi - nom, nieko neatsitiko, - bandė taikiai kalbėti Medinis, bet žmona, stovėdama vienmarškinė, gana piktai plūdosi, neužmiršdama jo ir ankstyvesnių nusikaltimų, o kadangi nusikaltimai buvo maži, tai žmona stengėsi juos padidin - ti. Nuo to Medinį ėmė siutas. Jis nusičiupo savo mažą lagaminėlį, kuriame tebuvo tik knyga ir pora baltinių, ir pasakė:

- Užteks, užteks, jeigu jau taip vasaroti tenka, tai aš geriau važiuoju namo.

- Važiuk, važiuk, tik mašiną man paliksi, nes ką aš be jos su vaikais darysiu, - neatleido žmona.

- Žiūrėk tu man, pusę pasaulio žmonės be mašinos apvažiuoja, galiu palikti, bausis čia daiktas.

Medinis pyko, ligi sekmadienio dar buvo pora dienų, jis parvažiuos ir pabus namie. Minutę galvojo nekreipti dėmesio, atsigulti, bet nemiegota naktis ir nors ir negausus alkoholis buvo išaštrinęs nervus ir todėl, kai žmona pasakė "keliauk kur nori", Medinis atkirto:

- Iškeliausiu. Pagaliau aš nieko nepadariau, ko čia rėki.

Jis užvėrė duris. Mergaitės miegojo, nes jie abu bėrėsi prislopintais balsais, ir jis dabar to gailėjosi. Jei mergaitės būtų pabudę, gal visas kvailas ginčas būtų baigėsis kitaip. Dabar jis ėjo, nešinas lagaminėliu, į miestelį. Keliaus judėjimas dar vis buvo labai mažas. Medinis nežinojo, kur eina, jį ėmė nuovargis, bet tuo pačiu dar labiau ėmė pyktis.

Prie ežero kranto pastebėjo meškeriotojus. Mažas, šiltai apvilktas berniukas traukė mažas žuvytes, ir Medi - niui pagalio savo mergaičių, kurios atsikėlė klaus, kodėl tėtis išvyko. Bet Medinis pyko ant žmonos ir būtinai no - rėjo išvažiuoti. Jis vis ėjo. Vilkėjo mėlynais baltiniais, be švarko, rusvom kelnėm, gelsva barzda buvo gerokai pažėlusi. Medinis stabtelėjęs suskaitė pinigus. Buvo pus - trečio dolerio. Baltinių kišenėlėje rado dar dolerį, bet to negalėjo užtekti jokiam kelionės bilietui.

Miestelis buvo sukilęs. Krautuvės ir užkeigos atsida - rinėjo. Medinis jautė troškulį, jis užėjo į nemažą alinę, dvokiančią vakarykščiais tabako dūmais, ir paprašė alaus. Valandėlę jis taip sėdėjo. Kartais užeidavo noras grįžti atgal į vasarnamį, bet su kiekvienu nauju gurkšniu ryžosi bet kokia kaina parkeliauti namo. Ne, jis nestovės nykštį iškėlęs, ant kelio, kad kas nors jį paimtų. Parvažiuos traukiniu. Išėjęs iš alinės sutiko jauną liesą policininką ir paklausė, kur traukinių stotis. Buvo miestelio pakraš - ty, nelabai toli. Medinis iš lėto nuėjo, dabar neįtvo jokio nuovargio, tik užsispyrimą. Stotyje jam pasakė, kad tei - na tik vienas traukinys, jis yra išėjęs, o kitas eis rytoj rytą. Jam nurodė vietą, kur sustoja autobusai.

Medinis grįžo atgal, jis buvo apšepęs ir nemiegojęs, ir, be abejo, vaikštęs su tuo lagaminėliu galėjo ne vienam kristi į akis, bet tai nebuvo svarbu. / b.d./

Juozas Šilėnas

VEIDU I ŠIAURĘ

Ištrauka iš ruošiamos spaudai knygos/

II-jo PASAULINIO KARO ATSIMINIMAI

JURGAČIŲ PADANGĖJE

/ tęsinys /

34 —

Bet kur tau! Vos spėjome apsisukti, ir vėl skubiai iš - vykstame į už aerodromo esantį mišką, kuriame yra di - deli bombų sandėliai. Jas irgi reikia perkrauti.

Aerodrome didelis lėktuvų judėjimas, kyla ir leidžiasi dešimtys lėktuvų. Gumbinės pusėje aiškiai girdėti smar - ki artilerijos dvikova, dūžių aidas skamba miško tank - mėsė, medžių viršūnėse atsispindi gaisrų pašvaistės. Lapais nubėrta žemė pažliugusi nuo rudens lietaus.

Prie bombų perkrovimo suvaryta daugybė civilių žmo - nių svetimtųjų: lenkų, ukrainiečių, rusų ir prancūzų belaisviai. Vokiečių kareiviai taip pat įjungti į darbą.

Sutraukta daugybė įvairaus tipo sunkvežimių, kurie ju - da nesustodami įvairiomis kryptimis, gabendami sunkius bombų krovinius. Civilių grupėse matyti daugelis moterų. Jos taip pat turi kilnoti sunkias, po 250 kg. bombas. Jos dirba atokiau nuo vyrų grupių, kad vyrai jų neužkabinėtų. Jos pabėgėlės ir atgabentos iš rytinių Europos kraštų. Sodriais žodžiais keikiasi ant jas prižiūrinčių.

Dar gerai nesutemus, virš medžių viršūnių praūžia ke - letas rusų lėktuvų, nebedami čia pat esančio aerodromo, iš kurio eskadrilė po eskadrilės kyla ir leidžiasi vokiečių lėktuvai.

Galvojame, kad tik šiaip sau atsitiktinis praskridimas, bet matyti pastebėjo sunkvežimių judėjimą, ar kitais bū - dais sužinoję apie evakuojamus bombų sandėlius, apsu - kę ratą, grįžta, išmeta virš mūsų kelias šviečiamąsias lem - pas, kurios akinančiai nušviečia kiekvieną miško kampelį.

Metame bombų pakrovimą ir niekenu neraginami, ne - riamie ieškoti saugesnės vietos, nes jau žinome, kad se - kančių užskridimu gausime ugnies.

Ir neapsirikome: vos tik supuolėme į pamiškėje esa - mus apkasus, kaip mūsų įkandin pradėjo kristi rusų bom - bos. Nebodami virš mūsų galvų zvimbantių skeveldrų, susirūpinę nešamės giliais apkasais toliau nuo miško, ku - riamie yra sukrautos bombos. Užtektų į kurią nors patai - kyti — vargiai ar kas beatpažintų mūsų likusių.

Lėktuvai šį kartą kartoja ataką po atakos, dar daugiau 4 psl.

išmėto šviečiamųjų bombų ir žemais skridimais puola numatytus taikinius. Bombomis ir nesibaigiančiom kul - kosvaidžių serijom sėja šviną į plačią pamiškės juostą.

Girdėti, kaip pro medžių šakas krenta kulku lietus ir papsėdomos akėja netoli mūsų išparentą arimo žemę.

Staiga virš mūsų apkasų pasigirsta atūžiančios bom - bos švilpimas ir stiprus sprogimas priploja mus prie apkasų dugno. Ant mūsų galvų užteli oru atmetos žemės grumstai, virš apkasų prašvilpia skeveldros.

Ausysse ilgas ir stiprus sprogimas ir keistas galvos svaigimas. Spaudžiamės prie šlapio apkaso dugno, lauk - dami sekančių sprogimų. Momentą pajuntame, tokia yra miela gera žemė, apsaugojusi mus nuo mirties.

Pavojui praėjus, atsistojame, Vytautas, Stasys, Edvardas ir Vanagas purtos nuo už apykaklės užmestų žemių. Jų pilna ir pas mane, keista jos atrodo šiltos ir kvepia pa - raku.

Gal už trisdešimt metrų nuo mūsų geltonuoja gili bom - bės išrausta duobė, šalia jos skeveldrų išraižytas medis. Netoli mūsų krenta dvi nebaigiančios degti lempos, kurios užsikabina ant medžių šakų ir keistai spraksinėdamos užgęsta.

Rusų lėktuvai dar kartą suka ratu ir vėl meta bombas ir sėja šviną iš kulkosvaidžių, tik šį kartą atokiau nuo mū - sų, daugiau į mišką.

Į siautėjantį puolimą įsijungia ir vokiečių naktiniai nai - kintuvai, pasipila prožektorių šviesos, prapliumpa vokie - čių priešlėktuvinė artilerija. Nakties tamsoje susimaišo rusų ir vokiečių lėktuvų motorų ūžesys, sunku beatskir - ti jų tikrąją gaidą. Šviečiamieji artilerijos švediniai skraido į visas puses, ieškodami taikinio juodame dangaus šyde. Su dideliu įdomumu sekame vykstančią dvikovą.

Staiga vienas lėktuvas liepsnos skraiste apsisupęs var - taliodamasis, krenta žemyn ir pradingsta kažkur antroje miško pusėje. Keno jisai, rusų ar vokiečių, neatsėjome. Krenta paskutinės rusų išmestos šviečiamosios lempos, bebaigdamos degti jos nusileidžia ant rudens pilkumos nudažytų laukų žybteli ir užgęsta.

Prožektorių kryžminės šviesos ilgai dar ieško nakties tamsoje priešų pakučių, ir kai į tolumą nutolsta paku - tinių lėktuvų gaudesys į žemę grįžta rudens nakties ra - muma, tolumoje dundantių patrankų dejavime.

Grįžtame prie nebaigto darbo, pakrauname dar vieną sunkvežimį bombų, ir esame laisvi. Į barakus grįžtame pėsti, išsiskirstę mažomis grupėmis, nes oro pavojus dar nėra pašauktas ir kiekvieną minutę gali pasikartoti.

Turime pereiti visą aerodromą skersai. Kartu einame Stasys, Vytautas ir Vanagas, užpakalyje mūsų seka Adomas ir Japonas. Vėsi nakties drėgmė liejasi į rudens alsu - jančią žemę ir mūsų plaučius. Gumbinės pusėje dangus žaižaruoja gaisrų pašvaistėm, nenustojanti artilerijos ka -

nonada lydi mūsų žingsnius. Įsirutę pusėje matyti klai - džiojančių prožektorių šviesos, rytų pusėje girdėti artė - jantis rusų lėktuvų ūžesys. Juos atpažįstame.

Skubam išeiti iš aerodromo į pakraštį, nes už pusės kilometro yra apkasai ir slėptuvės. Staiga, netikėtai virš mūsų galvų sušvinta raudona raketų šviesa, jų įkan - din už poros šimtų metrų krenta nedidelės fosforinės bombos; instinktyviai krentame ir spaudžiamės ant ly - gios aerodromo žemės.

Šios bombos dega akinančia ugnimi į viršų, purksda - mos dideliu liepsnų fontanus. Jos nesprogsta, nepavojin - gos, jei nesiekia jų tiesioginė ugnis, bet labai greitai už - dega paliestus daiktus ar pastatus.

Už kelių šimtų metrų nuo mūsų matosi Adomo ir Japo - no prie žemės prilipę siluetai. Skubiai keliamės, trump - pais perbėgimais pasileidžiame į aerodromo pakraštį į bunkerį. Mus paseka Adomas ir Japonas. Atbėgę atsidū - tame lengviau. Jaučiamės saugūs ir ramūs, prabūname gerą pusvalandį ir nesulaukę jokios tolimesnės rusų lėk - tuvų akcijos, palengva laukais grįžtame į barakus. Iki jų geri du kilometrai.

Grįžtame paskutinieji, kambariuose sujudimas, visiems įsakyta būti pasiruošusiems, kiekvienu mo - mentu galime išvykti. Liepiama viską susipakuoti, susitvarkyti ir nie - kur iš barakų neišeiti.

Darome kaip įsakyta ir laukiam Varnagės pranešimo, bet nesulaukiame. Apsivilkę, apsiavę ir pavargę, dvi nak - ties mažai miegoje krentame ant nunuogintų čiužinių ir greitai užmiegame, nebedami dundančios artilerijos ir vis didėjančių gaisrų pašvaistėjų.

Išaušta spalio dvidešimt ketvirtoji. Rytmetį dalį vyrų iš ketvirto kambario išveža į Guttenfelde, perkrovimui evakuojamų daiktų. Jų tarpe Stasys ir broliai Antanas ir Bronius. Mes pasilieiname, belaukdami išvykimo priemo - nių. Esame paskirti į Elbingą. Į jokius darbus toliau nuo barakų neiname. Papildomai supakuojame dar likusius kantinos ir raštinės daiktus, ir juos kažkur išveža.

Iš slėptuvės atsinešu savo paslėptą pistoletą ir slap - tai išsivalau. Atsineša ir kiti, mes esame šeši, kurie dar tebeturime savus, iš tėvynės išsaugotus ginklus. Juos laikome rimtam momentui netikėtai susidūrus su rusais. Jokių kitokių ginklų savo apsaugai neturime. Tik Varna - gė ir Gefreiteris yra ginkluoti šautuvais.

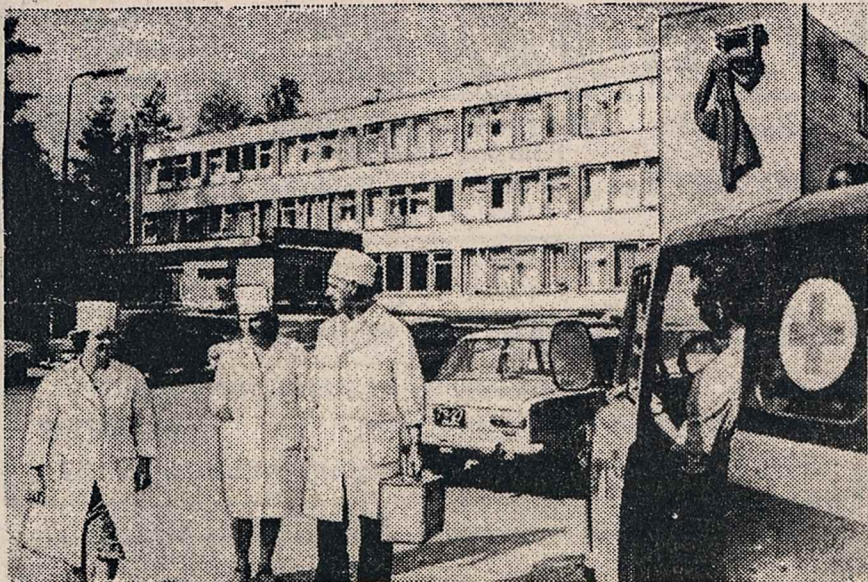
Pistoletus slėpėme kiekvienas sau patikimoj vietoje, atskirai didžiausiam atsargume. Be mūsų šešių, apie juos daugiau niekas nežino.

Gili migla gula ant aerodromo lygumos. Pro mus ei - nančių keliu krašto gilumon, teberieda tirštos pabėgė - lių kolonos. Iš pravažiuojančių vokiečių nugirstame apie rusų ofenzivos prasiveržimą prie Gumbinės mūsų kryp - timi. /bus daugiau/

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

IŠ PADANGĖS MIELOS

/IŠ SPAUDOS OKUPUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE/

KAZLŲ RŪDOJE -pagarsėjusioje durpynais vietovėje, yra pastatytas gydymo kompleksas. Ligoninėje yra 130 vietų, veikia poliklinika. Bareljefas sienoje- maloni atgaiva akiai, nes išsiskiria iš "barakinių" naujųjų pastatų, kuriais taip giriasi importuotieji "specialistai".

RYGOS LEIDYKLA IŠLEIDO MAIRONIO POEZIJOS RINKTINĘ

"Liesma" - Rygos leidykla Latvijoje išleido 4.000 tiražu Maironio poezijos rinktinę "Pavasario balsai". Knygą paruošė, išvertė ir išanginį žodį parašė P. Kalva.

RIMTAI JAUCIA ATSAKINGUMĄ UŽ GAMTĄ

Kaune buvo įvykęs pasitarimas kaip įgyvendinti gyvūnijų apsaugos ir naudojimo įstatymus.

Šiuo metu Gamtos Apsaugos Draugijai priklauso apie 230 tūkstančių narių. Pasitarime buvo ypatingai pabrėžtas reikalingas suaktyvinti veiklą, ištraukti visuomenę gamtos apsaugos problemoms spręsti.

Nors oficialiai vyriausybės priėmė įstatymus apsaugoti gamtą, bet jų vykdymu negana rūpinasi. Kad nors dalį entuziazmo perkeltų nuo Helsinkio Grupės asmenų "priežiūros"...

VAIKŲ DAINAVIMO KONKURSAI

Televizijos suorganizuotame vaikų ir moksleivių tradiciniame konkurse "Dainų Dainelė-82" dalyvavo apie 5.000 vaikų. Amžius nuo darželinukų iki abiturientų.

Konkurso laureatus paskelbs vertinimo komisija, vadovaujama prof. Zenono Paulausko, o laimėjusiųjų koncertas įvyks balandžio 31 dieną, Vilniaus Akademiniame Operos ir Balo Teatre.

KAS NAUJO JŲRŲ MUZIEJUJE?

I Klaipėdos Jūrų Muziejaus akvariumą atkeliavo naujas gyventojas-30 kg jų rūšį vėžlys. Plaukiant po audros lietuvių prekybos laivui Gibraltaro sąsiauriu, jis pateko į laivą.

Akvariumas neseniai gavo iš Japonijos ežių, jūros žvaigždžių ir 3jų rūšių dekoratyvinių žuvų.

ŠVAISTYMO SI TEMOMIS

J.V.

Švaistymas- tai besaikis vartojimas vertybių. Anot lotynų patarlės: "Est modus in rebus", - "Yra saikas visame kame". Besaikis švaistymas ar švaistymas yra išreikštas romėnų poeto Horacijaus eilutėje: "Carpe diem quam minimum credula postero" - "Naudokis diena, ko mažiau rūpindamasis apie ateitį". Besaikis gyvenimas pražudė nevieną asmenį, nevieną tautą ar valstybę, jų tarpe ir galingą Romos imperiją.

Ryškūs švaistymo pavyzdys tai kario išlaikymas. Vieno JAV kario išlaikymas tiek kainuoja, kiek turkams 12 karių, pietų korėjiečiams -20, o sovietams gal net visas 100. Nesistebėkime, jei JAV samdinių kariuomenė labai perdėtai padidina karinės išlaidas. Kad nors ta savanorių-samdinių kariuomenė būtų rinkinių karių, kurie sugebėtų išmokyti valdyti modernius karo pabūklus. Jų nemažas procentas yra net nebaigęs vidutinės mokyklos / U.S. News and World Report - 3.8.82/.

Tame pačiame žurnale yra atžymėta JAV dolerio vertės kritimas: nuo 1939 m. vieno dolerio vertė nusmuko 1982 m. 15 centų. Ar tai nėra medžiaginių vertybių švaistymo pasekmė?

Jeigu įpratome kaltinti infliaciją, tai kas ją išaukė, jeigu ne besaikis valstybinių lėšų eikvojimas. Įrodymu užtenka paminėti nesubalansuotus valstybės biudžetus. Todėl JAV išsiskolinimas jau viršija nebe bilijoną, bet visą trilijoną dolerių. Ar tai nėra astronomiškas skaičius? /JAV vyriausybė valdo 737.7 ml. akrų federalinės žemės ploto ir daug kitokio valdiško turto; taip ta skola dar neverčia vyriausybę skelbti "bankrotą"/.

Koks baisus švaistymas vyko Korėjos ir ypač Vietnamo karuose, kuomet nebuvo kariuomenės, kad ko greičiau beigtų karus ir juos vestų pergalingai. Buvo švaistomasi ir karių gyvybėmis bei jų sveikata ir daugybe ginklų bei karo įrangų, kuriais komunistai ir šiandien dar naudojasi. Net TV matėme, kaip Salvadoro "sukilėliai" rodė amerikoniškus šautuvus neva atimtus iš Salvadoro kariuomenės. Tuos ginklus iš tikrųjų prisiunčia iš didžiulio kiekio paliktų Vietname JAV ginklų, Amerikos kariams iš ten pasitraukus. Kas gi, kad ne tie minėti karai privadė prie dolerio nuvertinimo, ypač tas Vietnamo karas?

Kur tik nepasisuksi-visur švaistymas. Jau dabar JAV pripažįstama, kad jei 4 asmenų šeima težiurba per metus tik \$12.675/Financial Hardship Guidelines/, tai jau ji neturtinga, ir ją reikia šelpti. Šelpiama be galo daug asmenų ir šeimų, kurie sugeba lengvai išleisti vel-tui gaunamus pašalpinus pinigus, taigi jais švaistytis.

KALBĖKIME SU SAVO VAIKAIS IR ANŪKAIS VIENA GRĄŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ - LIETUVIŠKAI PASKAITYKIME VAIKAMS MŪSŲ LIAUDIES PASAKŲ !!!

Daugelis jų yra tiesiog paprasti tinginiai. Kam dirbti, jie samprotauja, jei gali gauti velni pinigų? Sakykim, ta "Self Help" dėl namų apšildymo; jei šeima uždirba mažiau negu \$10.000 per metus, tai gauna \$500-\$750 alyvai ar gazu pašalpos. Ar yra tikrinama, kiek šelpiamas turi banke pinigų, ar sakykim, iš trijų aukštų namo, kuriame jis gyvena? Kur čia visus sukontroliuoti, nes kontrolė igri brangiai kainuoja. Kaip gali pavykti sutikrinti pašalpų gavėjų pajamas, jei dažnas stengiasi įvairiais rafinuotais būdais nuslėpti savo pajams ir, taip sakant, apgauti valdžią?

Pažįstu netolimą kaimyną, vienos šeimos namo savininkę, našlę, virš 80 m. Ji norėtų pereiti gyventi į tuos didžiulius namus, kur būte liai labai pigūs, specialiai pastatyti, išnuomuojami neturtingiems seneliams. Jos draugė persikėlė ten gyventi, bet ji iš anksto "susitvarkė" su pinigais, palikdama banke nedaug pinigų, ir gavo pigų butą su visais aptarnavimais. Tad galvojo, gal ir jai pavyks, pardavus namą, gautus pinigus "kaip nors" paslėpti; bet, žinoma, tam reikia pasiruošti iš anksto...

Kuomet dabartinė JAV vyriausybė svarsto sumažinti tuos dalinamus vadinamiesiems neturtingiems pašalpas, tai įvyksta didžiulis triukšmas ir demonstracijos. Kaip supaprastai, pav., tokias pašalpas: moteris turi keletą vaikų, bet neturi vyro. Jai jo ir nereikia, nes ji yra ant "welfare" ir gauna prabangią gyvenimą. Suprantama būtų, jei mergaitė susilaukia vaiko, kurio ji gal nesitikėjo, ir jai teikiama pagalba ji auginti, vieton to, kad darytų abortą. Bet tokia mergaitė su vaiku, jeigu ji nesiliauja išvirkauti/gal dar ir "uždirba" iš priimanų vyrų, gal ji susilaukia vis papildomo prieauglio. Tai kur dinga kad ir primityviausia moralė šelpiant tokias daugiavaikes mergas, sakykim, išvirkėles...

Kur tik pažvelgtum, apgaulė ir nepateisinamas lėšų švaistymas, pradedant kongresmanų liuksusinėmis kelionėmis, šintatūkstantinėmis algomis unių vadovams ir nesugebėjimu saikingai gyventi eilinėms šeimoms. Štai "U.S. News and World Report" 3.22.82., skelbia kai kuriuos metinius uždarbius JAV didmiesčiuose: policininkų nuo \$26.517/Pittsburgh/ iki \$39.109/Los Angeles/; gaisrininkų nuo \$24.789/San Diego/ iki \$38.948/Los Angeles/ ir išukšlių surinkėjų- nuo \$12.853/Dallas/ iki \$27.716/New York/. Ar tokie didžiuliai atlyginimai neprisideda prie dolerio nuvertinimo, taigi ir infliacijos? Kad ir kaip turtingi yra JAV ir Kanados kraštai, bet tik darbas ir pareigūnų gumas gali apsaugoti pavienių šeimų ir valstybių turtą nuo besaikingo švaistymo.

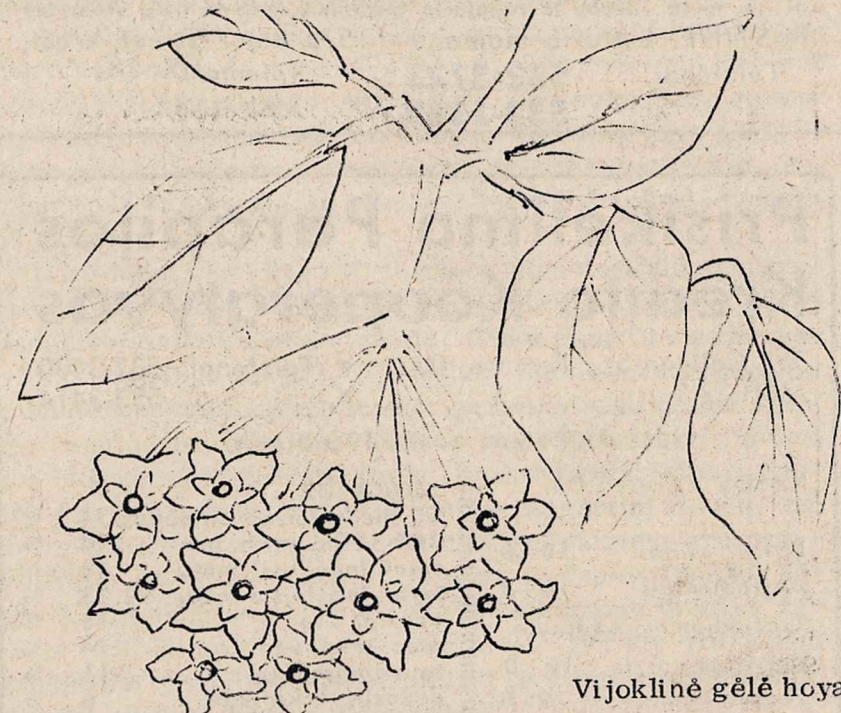
JEIGU DAIGINI SĖKLAS ŽALIANYKŠTIS

"Ant saulėlės vėl atkrodama, budina svieta...", ir nevienas mūsų šiuo saulės budinimo laiku pradeda me just lyg ir selterio pūslelių virpėjimą pirštuose, o ypa - tingai nykščiuose.

Taigi, jeigu planuojate auginti daržoves iš sėklų, kurias jų jau reikia pradėti daiginti namie. Pirmiausia - patartina sėti pipirus, nes jiems reikia daugiau laiko sudygti, taip pat salierus ir baklažanus /"egg plant"/. Po 8-10 savaičių jie yra tinkami persodinti mui į daržą lauke.

Pamidori, kopūstinės daržovės /kopūstai, bastučiai -"kalafijorai"-, brokoliai, mažieji kopūstėliai/ po 5-7 savaičių tinka perkėlimui į daržą. 4-rių savaičių reikia saliočiams, prieskoninėms žolėms ir 3-jų savaičių agurkams ir melonams.

Jeigu pasėjote gėlių sėklas ir daigai turi 4 ar 6 lapus, galima persodinti į atskirus indelius. Neužmirškime juos pamaitinti 1/2 stiprumo skysta trąša pirmą mėnesį kas savaitę, po to nurodytu pilnu stiprumu. Priedod jeigu nepamiršime nugybtį daigų viršūnėles, kai jie užsiaugino 8-10 lapelių, tai užaugs šakoti ir stiprūs augalai.

Vijoklinė gėlė hoya

HOYA-LENGVAI UŽAUGINAMAS NAMINIS VIJOKLIS

Indonezijos salyno vijoklis hoya buvo atgabentas į Europą jį suradusio Sir Hugh Low. Britanijoje 1848 m. gėlių parodoje Regent's Park Gardens hoya laimėjo pirmą vietą naujųjų augalų kategorijoje.

Hoya pasižymi gražiais storais, standriais, lyg nuvaškuotais lapais. Žydi daugiausiai šviesiai ružavomis, stipriai kvėpiančiomis žvaigždėlėmis, pakibusiomis puokštelėmis. Vijoklio šakos-vijos išauga 6-8 pėdų ilgio. Hoya mėgsta šviesą- saulėtą ar pusiau saulėtą langą, auga vidutinio šilumo ir drėgmės kambaryje.

Hoya ilsi si nuo rudens iki pavasario ir būna stipresnė, jeigu tuo laiku vidaus temperatūra neprašoka 65 F. Poilsio metu reikalauja tik vos sudrėkinamos žemės. Augimo ir žydėjimo metu gero laistymo ir kas dvi savaites vandenįje tirpstančios trąšos - 20-20-20 formulės.

Hoya mėgsta riebią, purią žemę, kuri gerai pralaidžia vandenį. Vazono apačioje sudėtas akmenėlių sluogsnis padeda nutekėti vandeniui. Pavasarį mėgsta būti apipurkšta kas antrą dieną.

Jaunus augalus reikia persodinti tuojau, kai tik šaknys užpildo vazoną. Senesnius augalus -tik kai būtina reikia, į šiek tiek didesnį indą, arba, nugenėjus šaknis, palikti tame pačiame inde.

Padaugini hoyą galima nupjovus viršūnę birželio mėnesį ir daiginti smėlyje, laikant šiltai ir drėgnai, pridengus plastiką, toliau nuo tiesioginės saulės šviesos. Galima, nulenkus viją, žemiau lapo gumbeio lengvai įpjovus ir įspaudus į žemę, uždengti žemę, laikyti drėgnai ir taip ji išaugins šaknis.

Kartais, jeigu per daug drėgmės, gali atsirasti mažų vabalėlių ant šakelių. Jie dingsta nuvalius vata, pamirkyta į alkoholį.

SVARBU po žydėjimo NENUGNAIBYTI tamsiuosius kotelius, kurie panašūs į virvutes gabalėlių, ant kurių laikosi šiedų puokštelės. Kitą metų ant jų išaugs nauji žiedai.

Tegul "žiemos šaltos triūsai" ko greičiausiai sugriūna ir sužaliuoja visokeriopos želelės ir daigeliai!

1982 METU

EKSKURSIJOS I LIETUVĄ

GEGUŽĖS 27, LIEPOS 22 ir RUGSĖJO 9
14 DIENŲ SU VISU IŠLAIKYMU IR APRODYMU:

- VILNIUS -
- MASKVA -
- LENINGRADAS -

Taipgi, mes paruošime reikalingus dokumentus atsikviesti vizitui Jūsų gimines iš Lietuvos!

KELIONĖS LĖKTUVU I MIAMI TIK \$169.00.

Kreiptis: ADRIA VOYAGE INC.
4159 St. LAWRENCE Blvd.,
MONTREAL, P. Q. H2W 1Y7

30 METŲ PATYRIMAS KELIONIŲ PATARNAVIME
TEL: (514) 844-5644

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ

ATEIK I LIETUVIŲ A.A. (ALCOHOLICS ANONYMUS)
GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENA
TREČIADIENĮ, 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE.
8 val. vakaro.

ARBA SKAMBINK MUMS:

Leonui G.: 366-2548 (namų); 489-5391 (darbo);
Henrikui N.: 277-7868; Dainiui L.: 768-9606;
Donaldui D.: 661-1733.

CFMB

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11.30 IKI 12 VAL. NAKTIES
Programos vedėjas: L. STANKEVIČIUS
1053 Albanel Cr. Duvernay, P.Q. Tel.: 669-8834

LIETUVIŠKA RADIO
PROGRAMA

toronto

A. LUKOŠIUS

NESTUMKIME VIENI KITŲ Į DUOBĘ

Praėjus neįprastiems šalčiams ir pūgoms, savaimė visi lengviau atsiduso. Be to, jau jaučiame ir matome vėl į čia atžūlantį pavasarį.

Visa eilė įdomių ir puikių renginių. Vilniaus Karalai - tės rinkimai, Mažosios Lietuvos šūpinys, Klaipėdos atvadavimo minėjimas, Vasa - rio 16-tosios šventė, Užgavėnių Karnavalas, didžioji Skautų Mugė, Lietuvių Namų Vyrų ir Moterų būrelių bei jų bičiulių metiniai pobūviai, Jaunimo Svarstybos - gražiai išsiriškiavo nuveiktųjų darbų eilė.

Pastebėtina, kad šių metų Vasario 16-sios paminėjimas buvo pravestas mūsų pačių rankomis statytame Anapilyje. Ši kartą ir kalbėtojas - paskaitininkas buvo ne bet koks. Tai mokslininkas dr. Kazys Ėringis, vėliausiai pasprukęs iš okupuotos Lietuvos. Jo taiklūs, atviri, nuosirdžiai šios šventės proga pasakyti žodžiai, numaskuojantys rafinuotą mūsų tautos pavergimą, kaip dar niekad, - giliai smigo kiekvieno širdin.

Kovo 2 d., antradienio vakare rinkomės į L.Namų vėl pasiklausyti šio naujausio mūsų pavergtos tautos pasiuntinio. Šioje taipogi neeilinėje paskaitoje svečias kalbėjo apie "Inteligentijos būklę dabartinėje Lietuvoje".

Pagrindinė šių paskaitų mintis suglaustai, tokia: "Jei-gu nebūtų tokios pajėgos ir veiklios emigracijos, kurią jūs čia sudarote - šiandieninės pavergtos Lietuvos veidas, būtų dar kur kas liūdnas, jos padėtis sunkesnė. Mūsų lietuviškųjų emigrantų veikla labai svarbi ir daro teigiamos reikšmės pavergtiesiems. Karo metais tau-ta buvo sutrypta ir sužlugdyta. Tai buvo tautos naikimo metai. Sovietai sugėbė pralaukti nacių - neišmatuojamai. Daug lietuvių jaunuolių prievarta paimti į okupanto kariuomenę, neturėdami nei menkiausio tikslo tarnauti pavergėjų užmačioms, bėgo iš kariuomenės. Iš to kilo anuometinis partizaninis karas. Šis pasauliui nežinomas karas nors ir pareikalavo didelės kraujo aukos, tačiau turėjo ir teigiamų pasekmių. Svarbiausia - apsaugojo mūsų kaimą nuo rusų kolonizacijos, ko nesugebėjo padaryti kitos panašiai rusų pavergtos tautos. Visą eilę metų vykstant šioms kovoms buvo apsaugoti ir mūsų šalies miškai, nes okupantas, veikiant partizanams, jų vengė. Pokario metais lietuviai šalinosi nuo partijos ir nuo bet kokių kitų administracinių pareigų. Visa tai darė, būdami ištikimi

ziazmo tenykščiams lietuviams. Kunigui Saulaičiui persikėlus į Š. Ameriką, jo ten pasigendama, sako Paulius Kuras. P.A. valstybėse nėra užtektinai vadovų.

Skaidrės iš P.A. parodė, kad ir ispaniškai kalbąs jaunimas tebeturi lietuviškus veido bruožus.

Zita Bersėnaitė, dar tebestudijuoją Toronte. Ji yra išrinkta Kanados Liet. Jaunimo Sąjungos pirmininke.

Zita pasirinko lyg užbaigiamąją temą - bendri bruožai lietuvių veikloje. Kaip paskutinė kalbėtoja svarstė, ji susumavo visą lietuvių jaunimo veiklą ir nuro-

savo brolių partizanų dvasias. Ūkinė sistema visiškai tapo sugriauta. Prasidėjo priverstinis kolchozų kūrimas.

Tauta savo nugarkaulį pradėjo atgausti tikrai Chruščev'o laikotarpiu.

Dabartinėse sąlygose, jeigu inteligentija bando dirbti tautos labui, yra persekiojami, ujami, visur lydimi išgąsčio. Visos mūsų tautos interesus liečiančios pozicijos yra skaudžiai apleistos, mūsų kalba darosi mažareikšmė. Pavojus mums yra labai rimtas, nes surusėnimas tolimesnėje perspektyvoje yra realus. Pagal jų filosofiją - tautos išnyks. Tai atžagareiviška politika. Lietuva yra vienintelė, kuri nesuvaryta į didmiestį. Kitų panašių tautų dauguma - jau internacionaliniuose didmiesčiuose. Tai - apsuptis. Kas savinasi lietuvių kalbą, papročius, tradicijas, pirmiausiai išpėjami ir po to, jei neklausos, sutriuškunami, nors žinia, kad mūsų žmonės jau taip lengvai nepasiduoda.

Santykiai su emigracija gyvenančia tautos dalimi labai stropiai stebimi. Kontaktai su pavergta tauta būtini, nors tie ryšiai pajungti okupanto interesams. Jūs visi be išimties esate laikomi šnipais ir intensyviai visur sekami. Oficialaus bendravimo veik nėra. Visus ir visur stebi budrioji nematomoji KGB akis, kuri visa kam ir dirguoja. Tai be galo veidmaininga valstybingumo sandtarka. Mes turime būti žymiai budresni. Sov. Sąjunga tai carų kolonializmo tęsėja. Tautinė kultūra taipogi pajungta tam pačiam tikslui. Tai veidmainingas ir tikras paniekimas.

Rinkimai visuomet pravedami su labai rimta mina, ir juose dalyvavimas būtinas. Įsigyjant mokslo laipsnius, KGB visuomet slapta dalyvauja šiose ceremonijose.

Turime vengti duobės tarp jaunėsiosios kartos ir vyresniųjų, nes kitaip suvarysime vieni kitus į kapus su savo skaldymais.

Mano nusiteikimas: nepriėmiau sovietinės okupacijos. Visa tai, ką patyriau, mane skaudžiai sužalojo. Mano pasitraukimas iš Tėvynės - tai ne asmeniškų laimės ar gėrbūvio ieškojimas, bet aukas. ...Kiek galėsiu, darbuosiuos tautos gerovei iki paskutinio savo gyvenimo atodūsiu.

Tai tik santrauka pagrindinių šio įdomaus pabėgėlio iš tėvynės paskaitininko minčių...

dė kai kurias stabdančias kliūtis. Zita aiškiai pabrėžė, kad tėvai yra kalčiausi už visus kitus auklėtojus dėl lietuvių bėgimo iš tėvynės, kadangi jie neperdaug dėmesio kreipia į kalbos mokymą šeimose. Nektartą tėvams primena, kalbėti tik lietuviškai su vaikais, nes čia yra tautiškumo pagrindas ir pirmoji mokykla. Tėvai, kurie patys gerai neištaria angliškai, dar net sugadina vaikų akcentą. Tikėtis, kad liet. šeštadieninė mokykla išmoks vaikus lietuviškai, yra didelė klaida. Jei namuose nekalbama lietuviškai, jie neišmoks tiek, kad galėtų tin-

APDRAUDA

INSURANCE

* Namų - Gyvybės
* Automobilų
* Komercinių

533-1121 Walter Dauginis 822-8480
Insurance Agency Ltd.
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

Dresher-Barauskas INSURANCE AGENCY LTD.

Visų rūšių drauda • VALTERIS DREŠERIS
233-3334 - 231-2661 - 231-6226
3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

1982 metais numatytos EKSKURSIJOS VILNIUS IR KITI EUROPOS MIESTAI

GEGUŽĖS 26	RUGPJŪČIO 11
BIRŽELIO 16	RUGSĖJO 1
LIEPOS 8	RUGSĖJO 29
LIEPOS 22	

Galima važiuoti vienai arba dviem savaitėm grupėje, arba pavieniui.

Smulkesnių žinių teirautis žemiau nurodytu adresu ir telefonu.

V. Bačėnas

ALL SEASONS TRAVEL, B.D.

1551 Bloor St. W.
TORONTO, Ont.
M6P 1A5

Visais kelionių reikalais
bet kur pasaulyje skambinti:

Tel. 533-3531

Simon's Travel

KVIEČIAME KELIAUTI
KARTU 1982

10 DIENŲ LIETUVOJE

GEGUŽĖS 10 - GEGUŽĖS 24

13 DIENŲ SU GIMINĖM!

GEGUŽĖS 20 - BIRŽELIO 3	LIEPOS 15 - 29
GEGUŽĖS 27 - BIRŽELIO 10	RUGPJŪČIO 12 - 26
LIEPOS 8 - 22	RUGSĖJO 2 - 16

VILNIUS - LENINGRADAS BIRŽELIO 17 - LIEPOS 1

SAVAITEI Į LIETUVĄ

RUGSĖJO 9 - 16 RUGSĖJO 30 - SPALIO 7

Visas grupes lydi savininkai arba patyrę palydovai.
Sutvarkome iškvietus vizitui į Lietuvą ir iš Lietuvos.
Nupirkame Lietuvoje giminėms kooperatinius butus, automobilius bei kitus pakeičiamuosius daiktus.
Sąžiningai tarpininkaujame tvarkant palikimus giminėms Lietuvoje

SMULKESNIŲ ŽINIŲ TEIRUKITĖS:

TORONTO TEL: (416) 537-3060 arba 532-8772

MONTREAL: (514) 669-8834 - L. Stankevičius

CHICAGO: (312) 496-8406 - V. Ramonis

LOS ANGELES - (213) 660-6600 - J. Petronis

-(213) 664-0791 - namų;

2385 Dundas St. W., Toronto, Ont. M6P 1X2 Canada

TELEX: 06-986766 STOR

ŠIUO ADRESU SĄŽINGINGAI PATARNAUJAMA JAU 22 META!

Kelionių biuro savininkai - AUDRONĖ ir VYTAS SIMINKEVIČIAI

(Kelionių biuro registracijos numeris - 1835961)

kamai susikalbėti. Lietuvių papuošalai, pirštinių, šiaudikalbos žinojimas ne kiek nesumenkina angliškiosios mokyklos ir nesugadina akcento, o tik praturtina vaiko žinias. Zita stebisi, kad jaunieji lietuviai, dirbą pedagogikos srityje, atsisako pamokyti vaikus, keletą valandų šeštadieniais, lietuvių mokykloje. Mokslus baigę, kažkodėl dažnai pasitraukia iš lietuvių tarpo.

/b.d./

LIETUVIŲ TAUTODAILĖS INSTITUTO TORONTO SKYRIAUS I-OJI PARODA

Š. m. kovo 27-28 d. d. Prieškilimo Parapijos Parodų salėje įvyko I-oji Lietuvių Tautodailės Instituto Toronto Skyriaus paroda.

Buvo išstatyta audiniai, juostos, keramika, kilimai, lėlės, margučiai, mezginiai,

Kovo mėn. 27 d., šeštadienį, 4 val. p.p. parodą atidarė L.T.I. pirmininkas inž. Leopoldas BALSYS. Atidaryme dalyvavo gražus būrys to-roniškių, dail. A. Tamošaitienė bei viešnios ir svečiai iš Londono, Montrealio ir kitų vietovių. Visi buvo pavaisinti kava ir pyragais.

Sekmadienį, parodos lankytojų buvo ypatingai daug. Kai kuriuos eksponatus buvo galima nupirkti kuriems pirkėjų netrūko.

Toronto skyriui vadovauja žinoma audėja Aldona Bobėnaitė-VAITONIENĖ.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

14 %	už 90 dienu term. ind.
14 %	už 6 mėn. term. ind.
14 1/2 %	už 1 metų term. ind.
13 %	už 3 metų term. ind.
15 %	už pensijų plana
14 %	už namų plana
14 %	už specialias taup. sask.
11 %	už taupymo sask.
6 %	už čekių sask.

IMA:

už asm. paskolas nuo 18 1/2 %
už mortgičius nuo 17 1/4 %

AKTYVAI VIRŠ 29 MIL. DOLERIŲ

Asmeninės paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupe dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir saskaitų patarnavimas - pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir ontrijai mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais - nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais - nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais - nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai - 1573 Bloor Street West,

Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario

ir 532-1149 M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI - virš 19 milijonų

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniais 10 - 3	MOKA UŽ:	90 dienu termin. indėlius 14 %	
Antroadieniais 10 - 3		180-185 d. term. ind. 14 %	
Trečiadieniais uždaryta		term. indėlius 1 metų 14 1/2 %	
Ketvirtadieniais 10 - 8		term. indėlius 3 metų 13 %	
Penktadieniais 10 - 8		pensijų s-tą 15 %	
Šeštadieniais 7 - 1		spec. taup. s-tą 14 %	
Sekmadieniais 9.30 - 1		taupomąją s-tą 11 %	
		depozitų-čekių s-tą 6 %	
		DUODA PASKOLAS:	
		asmenines nuo 18 1/2 %	
		mortgičius nuo 17 1/4 %	

ANAPILYJE skyrus vaikui sekmad. 9.30 v.r. - 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybės pagal santaupe dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Parduodame pinigines perlaidos (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairius saskaitas. MŪSŲ TIKSLAS - NE PELNAS, BET SĄŽININGAS PATARNAVIMAS

DĖMESIO BUVUSIEMS "AUŠROS" GIMNAZIJOS MOKYTOJAMS IR MOKINIAMS!

Į "Aušros" gimnazijos suvažiuojimą Chicagoje š. m. gegužės 28-30 dienomis yra užsakyta 39 vietų autobusas. Kelionė į abi puses kainuoja apie \$60.00.

Autobusas išvyksta nuo Lietuvių Namų Toronte gegužės 28 d. penktadienį, 8 val. vakaro, o gegužės 31 d., pirmadienį, 9 val. ryto aplėdžio Chicago. Norinčius važiuoti autobusu, prašome registruotis pas E. SENKUVIENĘ: 535-2625 arba "All Seasons Travel" V. BAČENĄ: 533-3531 iki balandžio 30 dienos.

Nesudarius reikiama keleivių skaičiui, gegužės 1 d. autobusas bus atšauktas.

Kviečiame registruotis ir ne aušroks, kurie tą savaitgalį norėtų aplankyti Chicago, pasinaudojant labai nebrangia kelionės kaina.

RENGĖJAI

G. Adomaitienė

ĮDOMIOS KANADOS JAUNIMO SVARSTYBOS

/tęsinys/

Paulius Kuras yra apkėlia-
vęs Pietų Amerikos lietuviš-
kas koloaijas ir bent dalinai
susipažinęs su jaunimo veik-
la, įvairiose P. Amerikos
valstybėse.

Brazilijoje - geriausiai su-
siorganizavę, turi savo laik-
raštį "Brazilijos Lietuvis".
Jų jaunimas turi taut. šokių
ratelius. Menčiau veikia skau-
tai ir ateitininkai.

Argentinoje - menka veik-
la, bet pažymėtinas mergai-
čių dainos vienetas "Žibutės".

Uragvajuje - mažai lietu-
vių, bet jie sudarė puikią
taut. šokių grupę (kuri sensa-

cingai pasirodė Toronto sce-
noje pernai, kartu su "Žibu-
tėmis").

Didelę problemą sudaro to-
limos distancijos, dažnai per
džiungles, ir menkas kalbos
mokėjimas. Jaunimas, daž-
niausiai jau trečios kartos
lietuviai, daugelis iš mišrių
šeimų, neturtingi (neturi ma-
šinų kaip mes čia), neįmano-
ma susisiekti bendrai veiklai
su kitų P.A. valstybių lietu-
viais. P. Amerikoje gyvenę
kun. A. Saulaitis labai pagyvi-
no jų veiklą. Jo idėja buvo
tenai surengti Jaunimo Kon-
gresą, kuris davė daug entu-

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS

JEIGU NOTI NUSTOTI - MŪSŲ.

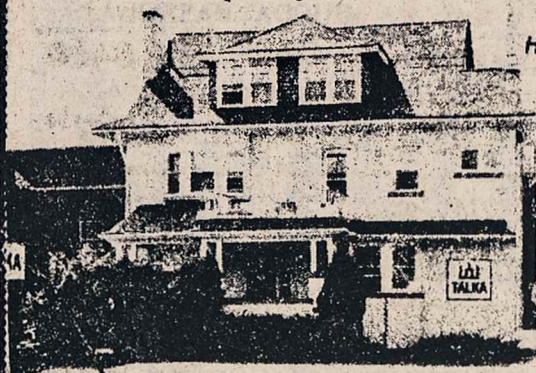
ATEIK Į LIETUVIŲ A A (ALCOHOLIC ANONYMOUS)
GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ
TREČIADIENĮ 119 MIMICO AVE. (Royal York Rd. ir
Mimico Ave. kampas) TORONTE, 7.30 v.v.

SKAMBINKIT Tel.: 487-5591

hamilton

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

— įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ
KREDITO
KOOPERATYVAS

TALKA

830 Main St. East
L8M 1L6
Tel: 544-7125

kviečia visus lietuvius pasinaudoti teikiamais patarnavimais

MOKAME UŽ:		IMAME UŽ:	
depozitus (P.C.A.)	6%	nekiln. turto pask.	18%
santaukas	12%	asmeninės paskolas	20%
term. depoz. 1 m.	14 3/4%		
term. depoz. 3 m.	13%		
reg. pensijų fondo	14%		
90 dienų depozitus	14 1/4%		

Nė mokama gyvybės ir asm. paskolų drauda.
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais—ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val.
penktadieniais nuo 10 iki 7 val. šeštadieniais nuo 9 iki 12 val.
Liepos—rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

sudbury

KONCERTUOJA "KETURIOS SESUTĖS"

Muzikinis vienetas "Keturių Sesutės" — Diana, Jona, Vida, Teresė STANKUTĖS yra pakviestos koncertams lietuvių kolonijose: Hamiltone — gegužės 1 d., Sault Ste Marie — gegužės 15 d., Montrealyje — birželio 27 d.

METINIS "GELEŽINIO VILKO" POBŪVIS

Medžiotojų ir žūklautojų klubo "Geležinis Vilkas" nariams ir svečiams metinis pobūvis ir bendra vakarienė buvo suruošta šv. Kazimiero lenkų parapijos salėje. Dalyvavo daug narių ir svečių. Pobūvį pradėjo klubo pirmininkas Stasys Krivickas, pristatė mas naują 1982 m. Valdybą, aptardamas veiklos gaires. Prieš vakarienę — malda sukalbėjo kun. Antanas Sabas. Vakariene buvo puiki. Ją paruošė klubo narės Birutė Stankienė ir Audra Albrechtienė. Vėliau vyko vaišės, draugiški pokalbiai, loterija. Muziką tvarkė Erikas Rotkis.

Kadangi 1981 metais medžioklė ir žvejyba klubo nariams buvo nesėkminga, todėl jokių pažymėjimo ženklų nebuvo įteikta.

J. Krūčas
• St. A. KRIVICKAI išvyko į Europą ir atostogas praleis Vakarų Vokietijoje. I. I. A. BAITUČIAI išvyko atostogų į Floridą.
P. M. VENSKEI atostogas praleidė Floridoje, sugrįžo.

boston

FILMAS APIE PREZ. SMETONĄ

ALT Sąjungos pastangomis ir lėšomis pagamintas istorinis filmas "Antanas Smetona, Lietuvos Valstybės prezidentas", keliaudamas po lietuvių kolonijas, vasario mėnesyje buvo parodytas ir Bostono lietuvių visuomenei.

kadangi nėra rodomas nė vienas didesnis Lietuvos miestas.

SKAUTŲ MUGĖ

Kovo 7 dieną lietuvių Piliiečių klubo abiejose salėse vyko tradicinė Bostono Skautų Mugė, sutraukusi, kaip paprastai, labai daug lankytojų ir jaunimo. Buvo gausiai pardavinėjami skautų pagaminti rankdarbiai, įvairūs papuošalai, paveikslai, gintaro išdirbiniai, lietuviški užkandžiai, saldumynai, pyragai. Seni ir jauni turėjo malonumo, stebėdami skautų išpildomą meninę programą liaudies motyvais paruoštą, perpintą skautiškomis dainomis. Garbė skautiškam jaunimui ir jo vadovams!

DLK ALGIRDAS KNYGOS PRISTATYMAS

Kovo 14 dieną Tautinės Sąjungos namuose LMF Bostono klubas, vadovaujamas žurnalistas Elenos Vasyliūnienės, surengė dr. Algirdo Budreckio knygos "ALGIRDAS" pristatymą visuomenei. Autoriaus parašytą istorinę monografiją apie DLK Algirdo gyvenimą jo Rytų politiką ir

kovas su kryžuočių ordinu trumpai aptarė pirmininkė, E. Vasyliūnienė. Ji pristatė knygos autorių A. Budreckį, kaip rašytoją — istoriką ir visuomenininką. Į gausiai susirinkusios publikos klausimus atsakino pats autorius. Skoningai, kietais viršeliais su daug istorinių iliustracijų išleista "Algirdo" monografija, turėtų išgyti ir perskaityti kiekvienas lietuvis geresniam savo tautos istorijos pažinimui.

PARENGIMAI

• Valentinos ir Stepono vedama Radio Valanda kovo 21 d. lietuvių Piliiečių Audito rijoje surengė metinį ir 48-ji pavasarinį koncertą — balių su Naujosios Anglijos lietuvių karalaitės rinkimais. Meninę dainų ir šokių programą atliko "Ji ir trys Gintarai" iš New Yorko.

• "Laisvės Varpas" lietuvių radio valanda, vedama Petro Viščinio, balandžio 25 d. rengia savo pavasarinį koncertą. Programą atliks kompoz. J. Gaidelio vedamas Bostono Vyrų Sekstetas.

montreal

Inž. Algis KLIČIUS, "Lito" V-bos P-kas. Dedame jo kalbą, pasakytą "Lito" visuotiniame susirinkime š. m. kovo 20 d.

Mieli "Lito" Nariai,

Praeitų metų visuotiniame narių susirinkime savo pranešime paminėjau keletą "Lito" veiklos tikslų, kuriuos Valdyba buvome pasiryžę įgyvendinti. Trumpai juos panauginsime.

1. Quebeco Ministerijai panaikinus Kredito Unijos Lygą, "Litas" kartu su Lygai priklausančiomis Kredito Unijomis, buvome prijungti prie Federacijos — La Federation des Caisses d'Economie du Quebec. Nors tuo metu dėjo me pastangas prieš šį prijungimą, dabar atrodo kad tas Lygos pakeitimas "Litui" yra naudingas.

Mes naudojames Federacijos gausiais patarnavimais ir patarimais, jau pakeitėme buvusią "Lito" buhalterinę sistemą į Federacinę, kuri yra daug praktiškesnė, mes stengiamės bendrai prisitaikyti prie Federacijos nustatytų veiklos metodų kurie yra smulkmeniškai, bet gerai paruošti.

Federacija ypač stipriai veikia revizijos, inspekcijos, bei kontrolės srityje ir griežtai prižiūri visus Kredito Unijų finansinius aspektus.

Kainos atžvilgiu, priklausomumas Federacijai irgi nėra brangesnis negu mes galvojome. Taigi, mūsų buvęs tikslas kuo sklandžiau įsijungti į Federacijos sistemą — jau įgyvendintas.

2. Valdyba ir Komisijos pagrindiniai ir savakritiškai svarstėme "Lito" veiklą, metodus ir galimybes jų patobulinimui. To rezultate yra įvesti nauji buhalterijos ir atskaitomybės metodai. Pav., kiekvieną mėnesį yra suvestos "Lito" apyskaitos, kurios parodo mėnesinį pelną ir tuomet suteikia galimybę nustatyti sekančio periodo eigą, ypač mirtigčių bei depozitų procentų pakeitimus. Tokių pastangų rezultatai yra aiškūs: 1981 metus užbaigėme su \$22,000 pelnu. Tai yra ypač pasigėrėtinas rezultatas, nes praėjusi metai dėl viso krašto sunkios finansinės aplinkos daugeliui Kredito Unijų buvo nuostolingi. "Litas" vis dėlto, po dviejų nesėkmingų metų, vėl pradėjo verstis pelningai.

Šių (82) metų pirmųjų dviejų mėnesių rezultatai jau rodo, kad ateinantys metai taip pat turėtų baigtis sėkmingai. Aiški šiuos rezultatus pasiekėme

Mielai Mamytei

A + A

MAGDALENAI FEDARAVIČIENEI

Vokietijoje mirus,

vyrą Vaitiekų FEDARAVIČIŲ Vokietijoje,
sūnų EVARĖSTĄ ir jo ŠEIMĄ Winnipege
nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

ALBINAS BLAUZDŽIŪNAS
IR ŠEIMA, Montreal

su Jūsų, mieli "Lito" nariai, pagalba ir pasitikėjimu savo kredito unijos veikla ir jos ateitimi.

Paskutiniiais keletą metų mūsų varginę buvusią nepatikimą politinę situaciją Quebeco provincijoje, dėl kurios nemažai santaupų buvo iškelta į kitas provincijas arba į federalines institucijas. Ši situacija jau nusistovėjo ir įnašai pradėjo vėl didėti. Paskutiniiais pora mėnesių, buvęs procentų didėjimas irgi sumažėjo. Šiuo momentu depozitų įnašai ir mirtigčių pareikalavimai balansuojasi. Tai reiškia, mes efektingai išnaudojam turimą kapitalą, uždirbdami kiek galima didesnes palūkanas.

3. "Litas" vis dar stengiasi pasitraukti iš buvusios ir dalinai dar tebeesamos parapi-

jinės unijos sąvokos į pilnaties finansinį institutą. Mes konkuruojame su didelėmis finansinėmis institucijomis ir todėl turime vartoti atitinkamus metodus ir priemones išsilaikyti toje konkurencijoje. Tai yra ypač svarbu šiuo infliacijos laikotarpyje, kad nevienas iš jūsų, mieli "Lito" nariai, kilnojant savo santaupas iš vieno bankelio į kitą už didesnę — pusės procento palūkanų, arba tik už atrodantį didesnį pusės procento, nes ne visos institucijos teisingai reklamuoja arba skelbia visas taupymo ir skolinimo sąlygas. Dažnai atrodo, kad šios aukštesnės palūkanos kitur, iš tikrųjų yra mažesnės kaip "Lito". Gal būt, kai kurie iš Jūsų kartais nebuvote patenkinti "Lito" finansinėmis operacijomis, bet taip pat supraskite, kad "Litas" negali įtikti kiekvieno nario asmeniškai reikalavimams. "Lito" pirmoji paskirtis yra padaryti pelną, o tuomet galėsime stumti ją į priekį ir sprendimą. Nuosirdžiau padėti savo nariams. Praeitų metų pagrindinis Valdybos ir Komisijų uždavinys buvo sustiprinti finansiniai — tai atlikome. Sekančių metų uždaviniai bus sekantys:

a) Įvedimas kompiuterio sistemos. Daugelis už "Litą" mažesnių kredito unijų savo atskaitomybės atlieka kompiuteriais. Laikas pribrendo, kad nedelsiant pakeistume buhalterinę sistemą. Tai su modernintų mūsų metodus, suprastintų atskaitomybės

Savo pranešimą baigsiu su sekančio laiško vertimu:

Montrealio Liet. Kred. Unijos "Litas" V-bos P-kui:
Gerb. P. Kličiū,

Aš patikrinau Jūsų balansą ir finansines apyskaitas 1981 metams ir norėčiau Jus pasveikinti už tokius gerus rezultatus.

Visoms Kredito Unijoms 1981 metai buvo sunkūs metai, bet Jūs įstengėte juos baigti pelningai.

Prašau perduoti Jūsų Valdybai, Komisijoms, Vedėjui ir tarnautojams mano padėką už puikiai atliktą darbą.

Su pagarba,
Claude Beland,
Vice-Prezidentas ir Generalinis Vedėjas,
Federation des Caisses d'Economie du Quebec.
Vasario 25 d., 1982.

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J.F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd. 5784 Verdun Ave.

Chateauguy, Verdon, Que.

Tel.: 691-4763 Tel.: 767-9956

MODERNIOS KAPLIVIOS

3 Hour Service

\$ 1.50 kelnes pristatant ir atsiimant

SKAMBINKIT: 365-7146

NETTOYEURS CLEANERS

365-7146 7661-A CENTRALE

365-1143 495-906 rue. LaSalle

766-2667 2956 ALLARD

Dino's

GUY RICHARD

ROOFER — COUVREUR

7725 George LaSalle

Geriausios paraišys ir darbo atlikėjas stogadengys GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darba atlieka sąžiningai ir priimanomomis kainomis. Namų stogo dengimui ar toisymui skambinkite: 364-1470

Couvertures de tous genres — All kinds of roofing

7725, Georges LaSalle

Nepriklausoma Lietuva

SPAUDOS VAKARAS

š. m. balandžio 24 d. šeštadienį, 7 v.v.,

šv. KAZIMIERO parapijos salėje,

3426 PARTENAIS

PROGRAMOJE: Montrealio Vyrų Oktetas

ŠOKIAMS GROJA: Jaunimo orkestras PEGASUS

VALSO IR DISKO ŠOKIŲ PREMIJAVIMAS

• Šilta vakarienė • Baras • Loterija

ĮEJIMAS: \$10.00
JAUNIMUI: \$6.00

VISI MALONIAI KVIEČIAM!

"NL" SPAUDOS BENDROVĖ

VERBŲ SEKMADIENIS

BALANDŽIO 4 d. - Verbų Sekmadienis. Verbos šven-
tinamos šeštadienį prieš 5 v.
ir sekmadienį prieš 10 val.
Mišias.

SUSIKAUPIMO VALANDELĖ JAUNIMUI

BALANDŽIO 4 d., sek-
madienį, SESELIŲ NAMUO-
SE, 7 val. vakaro įvyks su-
sikaupimo valandėlė jauni-
mti. Visi kviečiami atsi-
lankyti.

Tėv. kun. Antanas Saulaitis
lankosi Montrealyje

• STASKEVIČIAI, Danutė ir
Bronius buvo nuvykę į To-
rontą. Ta proga aplankė ir
pirmąją Lietuvių Tautodailės
Instituto Toronto Skyriaus
parodą.

• PETRULIENĖ Kazė buvo
nuvykusi į Toronto savo mi-
rusio vyro Jono kapo pa-
minklo reikalais. Praeitą
savaitę viešėjo pas savo se-
serį Bostone.

DR. J. MALIŠKA

DANTŲ GYDYTOJAS
1440 St. Catharine W.
Suite 600, Montreal, P. Q.
Tel: 866-8235
Namų: 488-8528

DR. A.O. JAUGELIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA
1410 Guy St.
Suite 11-12 Montreal P.Q.
Tel: 932-6662
Namų: 737-9681

M. CUSSON R. GENDRON

VAISTINĖ
Atidaryta kasdien nuo 9 a.m. iki 10 p.m.
Šeštadieniais: nuo 9 a.m. iki 9:30 p.m.
Sekmadieniais: nuo 10 a.m. iki 9:30 p.m.
GREITAS, NEKAINUOJANTIS PRISTATYMAS
7626 Central St. Ville LaSalle, P. Q.
Tel: 366-9742 ir 365-0505

Dr. A. S. POPIERAITIS

B. A. M. D. C. M. M. Sc. L. M. C. C. F. R. C. S. (c)
MEDICAL ARTS BUILDING, 1538 Sherbrook St. W.
Suite 215, Montreal, P. Q. Tel: 931-4024

ADVOKATAS

ROMAN J. IŠGANAITIS B. A., B. C. L.

4 Notre Dame E. Suite 504
Montreal, Quebec, H2Y 1B7, Tel: 878-9534

ADVOKATAS

J. P. MILLER B. A. B. C. L.

168 Notre Dame St. E., Suite 205
Tel: 866-2063 866-2064.

ADVOKATAS

VICTOR E. RUDINSKAS

B. Eng., M. Eng. L. L. B., B. C. L.
4701 Bannantyne, Verdun (kompos 2-nd Ave.), Que. H4G 1E6
Tel. Bureau: 769-8824; Residence: 366-6245

NOTARAS

J. BERNOTAS

3 Place Ville Marie, Suite 627 Montreal, P. Q.
Tel: (514) 871-1430.

NOTARĖ

RŪTA POCAUSKAS

50 Du Domaine, Ile Perrot, Que. H7V 5V6
Res. Tel: 453-9142

SAVAITRAŠČIUI PAREMTI

RENGIAMAS

Maloniai kviečiame visus į

MONTRELIO VYRŲ OKTETO

PLOKŠTELES PRISTATYMA

KONCERTA- BALIU

1982m. balandžio 17 d., 7 v.v.,
Aušros Vartų parapijos salėje.

- OKTETO ISTORIJOJOS SCENINĖ PROGRAMA
- SKANUS BUFETAS, BARAS,
- GROS BAVARŲ ORKESTRAS

ĮEJIMAS - \$8.00,

Jaunimui ir Pensininkams - \$4.00

RENGĖJAI

• MONTREALIO VYRŲ OK-
TETAS rūpestingai ruošda-
masis plokštelių pristatymo
Vakarui rengia ir kitą prog-
ramą "NL" SPAUDOS VAKA-
RUI. Montrealio pavasaris,
kaip atrodo, bus išskirtinai
pašvęstas dainai ir muzikai.
Tokio derliaus muzikoje dar
neturėjome - pasinaudokime!

• VERBYLAITĖ Audra bu-
vo nuskridusi su ekskursija
į Whistler B.C., kur turėjo
progos pamatyti ski rung-
tynes ir susitikti žymiuo-
sius Kanados sportininkus.

• Sol. A. KEBLYS grįžo iš
toli mos atostoginės kelionės.
Melbourne, Australijoje pus-
brolio šeimoje praleido di-
desnę atostogų dalį. Dainavo
Šaulių Kuopos "Vytenis" vė-
liavos pašventinimo iškil-
mėse ir giedojo Šv. Jono pa-
rapijoje, pamaldų metu. Bu-
vo nuvykęs į Naująją Zelan-
diją, Fidži, trumpai teko su-
stoti Hawajuose.

IŠNUOMUOJAMAS BUTAS

4½ kambarių, elektrinis
apšildymas, grindys išklotos
kilimais, labai švarus, II-me
aukšte, 41-ma Ave., LaSalle.
Pageidaujama be vaikų. Nuo-
ma \$205.-Skambinti: 366-3644

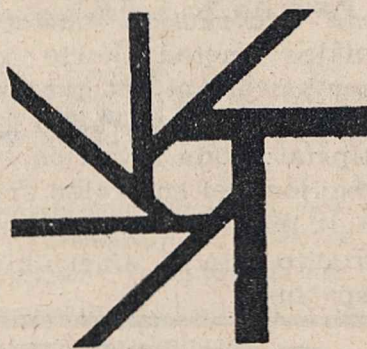
RENKU

Senas lietuviškas knygas,
laikraščius, plokšteles ir
kitą lietuvišką medžiagą.
P. ADAMONIS
Tel: 722-3545

TRANS-QUEBEC SIDINGS L.T.D.

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI,
APKALIMAI ALUMINIUM, PLIENU, PLASTINE
MEDŽIAGA. GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS
DARBAS

SAVININKAS: John OSKOWICZ
8499 rue Grouard, St. Leonard, H1P 2M5
Tel: 321-1975

Tony's Photo Studio

Portraits Portraits
Mariage Weddings
Passeport Passport
2540 SHERBROOKE - E.
Suite 1, MONTREAL, P.Q.
H2K 1E9 Tel: 525-8971
TONY LAURINAITIS

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:

Term. indėlius 1 m.14.5 %
Certifikatus15 %
Spec. Taupom. s-tas...13 %
Taupymo s-tas11 %
su apdrauda iki \$2,000
Trumpalaikius indėlius...14½ %
už \$20,000 ir daugiau
Čekių s-tas6 %

DUODA PASKOLAS:

Nekilnojamo turto,
Asmenines ir
Prekybines.
Paskolas mirties
atveju apdraustas
iki \$10,000

KONFIDENCIALUS IR GREITAS PATARNAVIMAS
ČEKIAI IR VISI KITI PATARNAVIMAI VELTUI

KASOS VALANDOS

1465 De Seve	3907 A Rosemont
Pirm. Antr. Treč.	9 - 3
Ketvirtadieniais	12 - 8
Penktadieniais	12 - 6
Sekmadieniais	10:15 - 12:30

Maurice Kaplan Kailių siuvėjas

Tel: 767-6183

- Didelis pasirinkimas gėrų paltų
- Vasaros laiku saugojimas (Storage)
- Taisav ir remdėliuoj
- Siuvu ir parduodu

1448 RUE ST-ALEXANDRE SUITE 500A MONTREAL, QUEBEC H3A 2G6 TEL 288-9646

D. N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASIC INC.

NEKILNOJAMO TURTO VISAPUSIŠKAS

PATARNAVIMAS - PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q.
Tel.: 273-9181 Namų: 737-0844.

DANPAR REALITIES CORP.

310 VICTORIA AVE SUITE 409
MONTREAL, P. Q. H3Z 2M9

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo Turto Patarnavimas Montrealyje
Investicijos JAV ir Kanados provincijose

Tel. Bus: 482-3460
Res. 767-4690

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, P. Q.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal H1T-3A6

TEL 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio privataus turto, automobilių
atsakomybės, gyvybės draudimas

Agentūra veikia nuo 1945 m.

montreal west automobile

LEONAS GURECKAS
SALES MANAGER

PONTIAC • BUICK • ASTRE

- NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTI
IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ
- NEĮTİKĖTINAI GEROS SĄLYGOS
AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI
- MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI IR SU
IŠIMTIMI JUMS, PASITARNAUS-!
- UŽEIKITE! ĮTİKINKITE!
PASINAUDOKITE!

PASIKALBĖKITE SU
Menageriu Leo GURECKAS

mw montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH

(At the end of Sherbrooke Street West). 489-5391